

VAALAN KUNNAN OSAVUOSIKATSAUS 1–6/2026

1 KOKO KUNTA.....	3
1.1. Yleinen taloudellinen katsaus	3
1.2. Väestö ja työllisyys.....	3
1.3. Henkilöstö	4
1.4. Talouden toteuma	5
1.5. Verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja -kulut.....	7
2 HALLINTO-OSASTO.....	8
3 HYVINVOINTIOSASTO.....	15
4 SIVISTYSOSASTO.....	23
5 TEKNINEN OSASTO	28
7 TYTÄRYHTEISÖT	33
7.1 Kiinteistö Oy Vaalan Niska	33
7.2 Vaalan Vesi ja Lämpö Oy	34
INVESTOINTIOSA	36
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 1-6/2026.....	36

1 KOKO KUNTA

1.1. Yleinen taloudellinen katsaus

Talousarviokausi 2026 arviointiin sitä valmisteltaessa taloudellisesti alijäämäiseksi. Talousarviossa koko vuoden tulos suunniteltiin noin 109 000 euroa alijäämäiseksi. Alijäämäiseen budjettiin vaikuttivat toimintatuottojen merkittävä väheneminen ja toimintakulujen nousu. Kulujen nousua selittävät pääosin henkilöstökulujen nousu, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvaneet hinnat sekä avusten nousu. Työllisyyspalveluiden muutos on merkittävä talouteen vaikuttava asia. Kunnan rahoitusosuus työttömyyden kuluista Kelalle on kasvanut merkittävästi. Teuudistuksen tuomat tulot (valtionosuudet) ovat merkittävästi kuluja pienemmät.

Viimeisen veroennusteen mukaan kunnan verotulot ovat vuonna 2026 noin 79 000 euroa suuremmat kuin talousarviossa. Viimeisimmässä ennusteessa vuoden 2026 verotulokertymäksi on arvioitu 8 667 000 €. Valtionosuuksien arvio vuoden 2026 osalta on viimeisimmän arvion mukaan noin 5,7 miljoonaa euroa, joka on talousarvion mukainen.

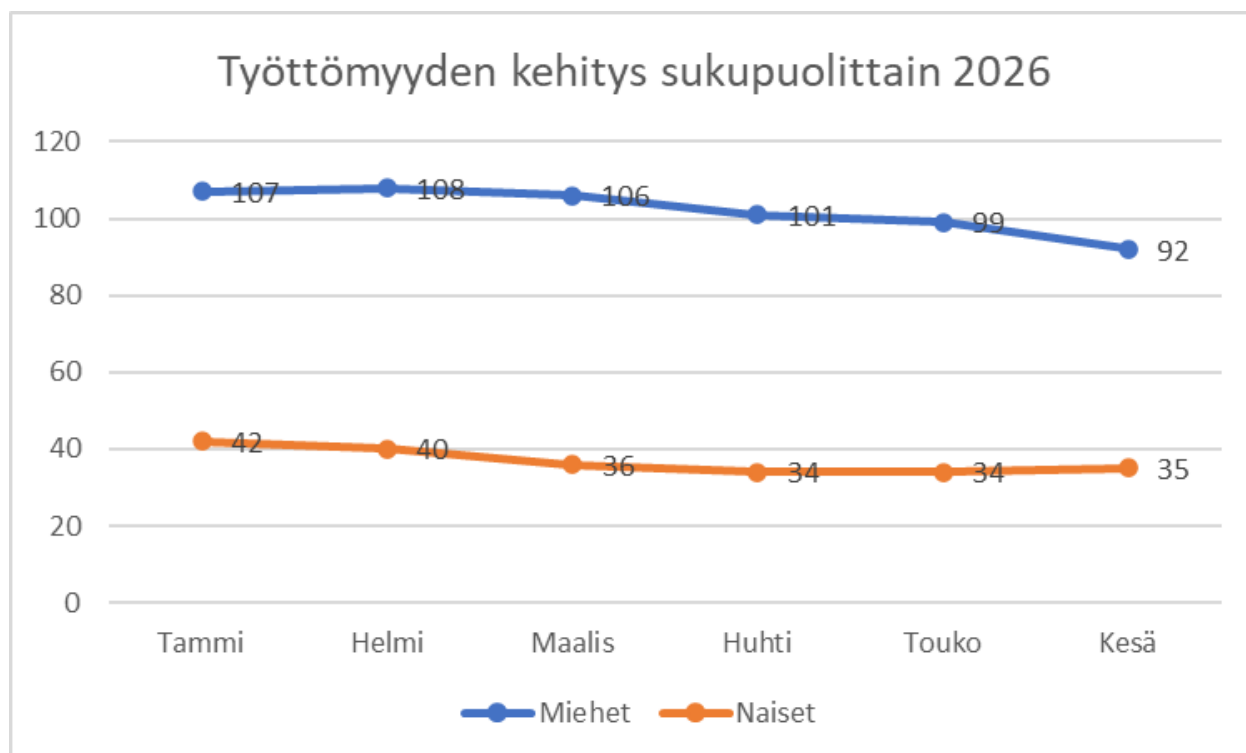
Kunnan tulos ensimmäisen puolen vuoden jaksolta on oikaisujen jälkeen noin 750 000 euroa ylijäämäinen.

1.2. Väestö ja työllisyys

Väestön kehitys (+ muuttoliikkeen ja syntyvyyden/kuolleisuuden osuus siitä). Vaalan asukasluku on laskenut alkuvuonna kolmellatoista asukkaalla.

	1.1.-30.6.2026
Asukkaita kunnassa:	2528
Muuttanut kuntaan:	73
Muuttanut kunnasta:	-61
Kuollut:	-31
Syntynyt:	6
Muutos vuoden alusta:	-13

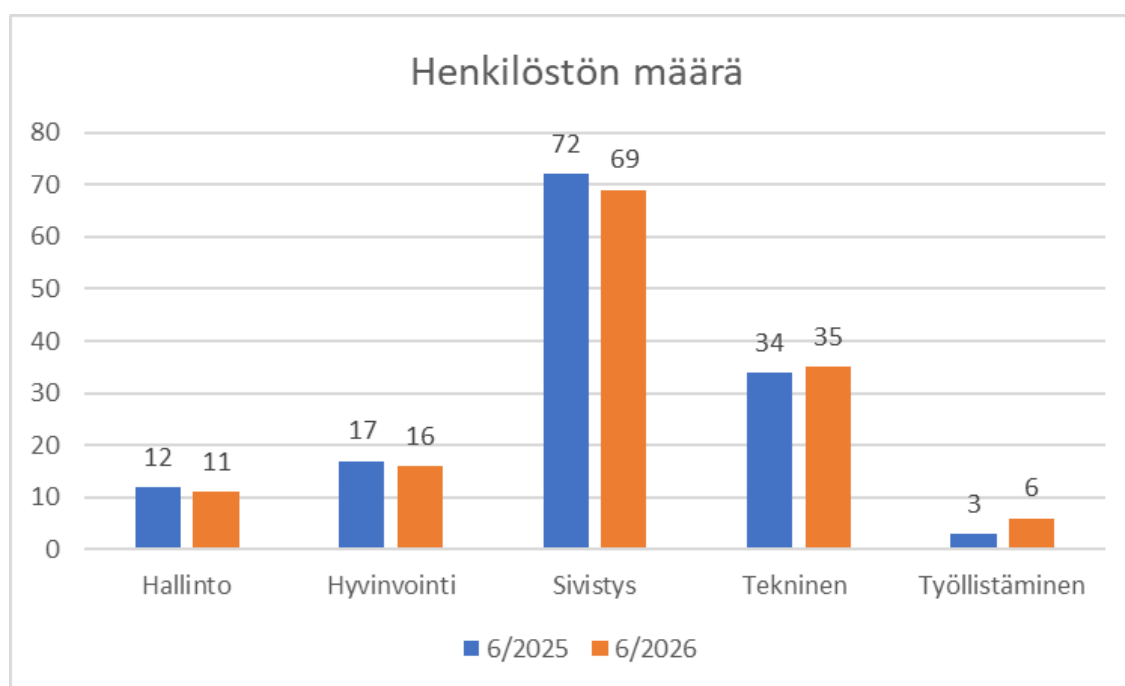
Työllisyyden kehitys. Alla olevassa kaaviossa on huomioitu myös lomautetut työntekijät. Lomautettujen määrä on laskenut alkuvuoden aikana. Tammikuussa lomautettuna oli 17 henkilöä, kesäkuussa 7 henkilöä.

Vaalan työttömien määrä on laskenut alkuvuonna. Tammikuussa työttömiä oli 149, kesäkuun lopussa 127.

1.3. Henkilöstö

Henkilöstön määrä

Henkilöstössä työllistettyjen määrä on vähentynyt neljällä vuoden takaiseen verrattuna. Henkilöstön määrässä on mukana myös kesätyöntekijöitä.

Sairauspoissaolo- ja tapaturmapäivät

	Sairauspäivät	Tapaturmat
	1.1.-30.6.2026	1.1.-30.6.2026
Hallinto	78	0
Sivistystoimi	322	2
Tekninen toimi	243	1
Hyvinvointi	93	0
Yhteensä	780	3

1.4. Talouden toteuma

Koko kunnan osalta toimintatuotot (noin 1 700 000 €) ovat toteutuneet merkittävästi yli talousarvion (83,8%). Toimintakulut ovat alittaneet tasaisen kertymän laskennallisen osuuden, n. 335 0000 € (48,2 %).

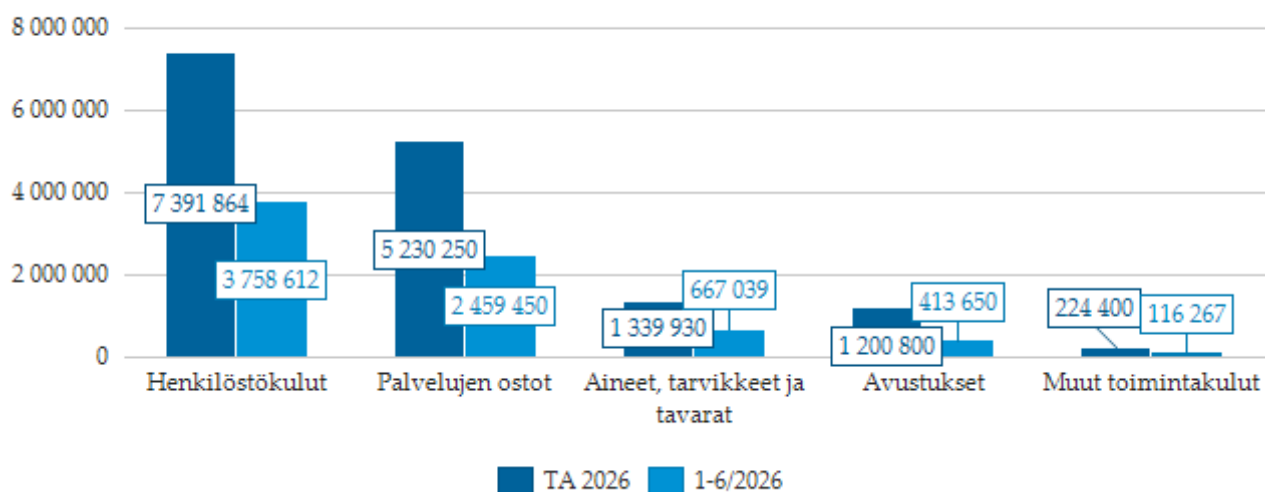
Henkilöstökulut ovat noin 3 759 000€ (50,9 %) ja noin 190 000 € suuremmat vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna.

Palvelujen ostot ovat puolivuotistarkastelussa noin 2 459 000 € (49,0 %).

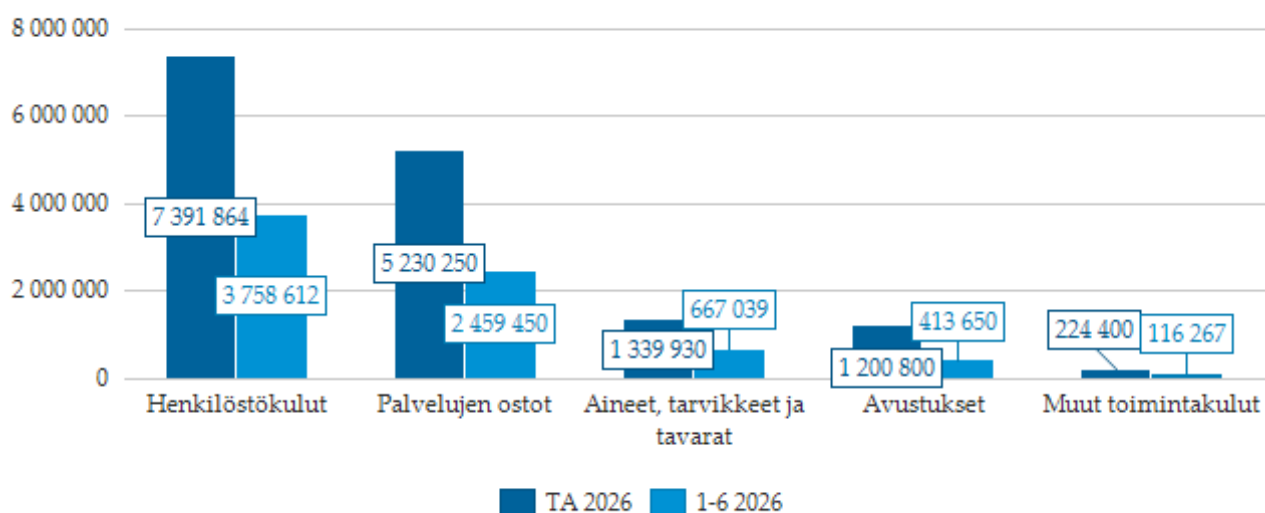
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti ollen noin 667 000€.

Avustusten määrä on noin 414 000 € (34,5 %). Muut toimintakulut ylittävät tasaisen kertymän ollen noin 116 000 € (51,8 %)

Vaalan kunta: Toimintakulut

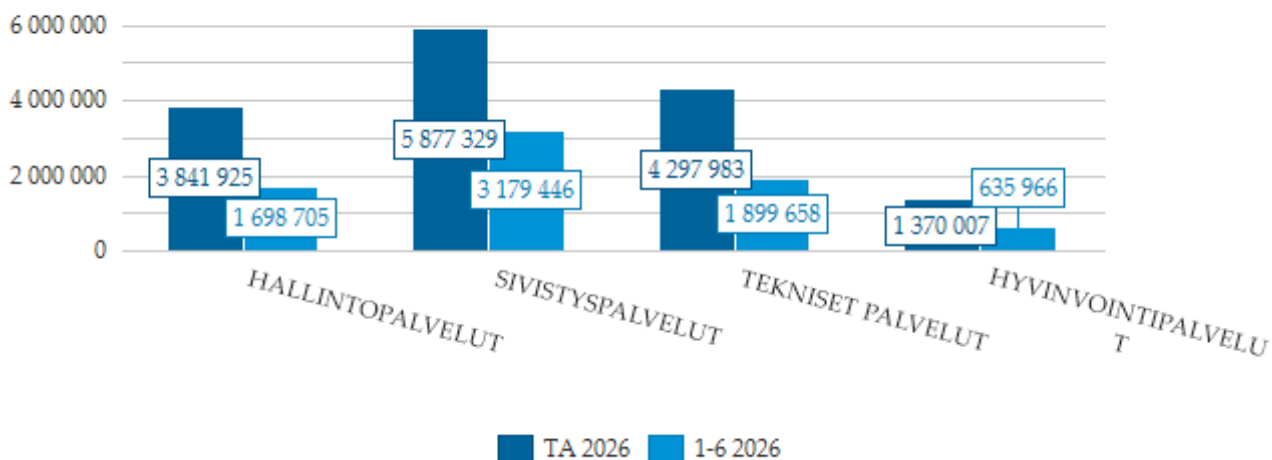

Toimintakulujen jakautuminen

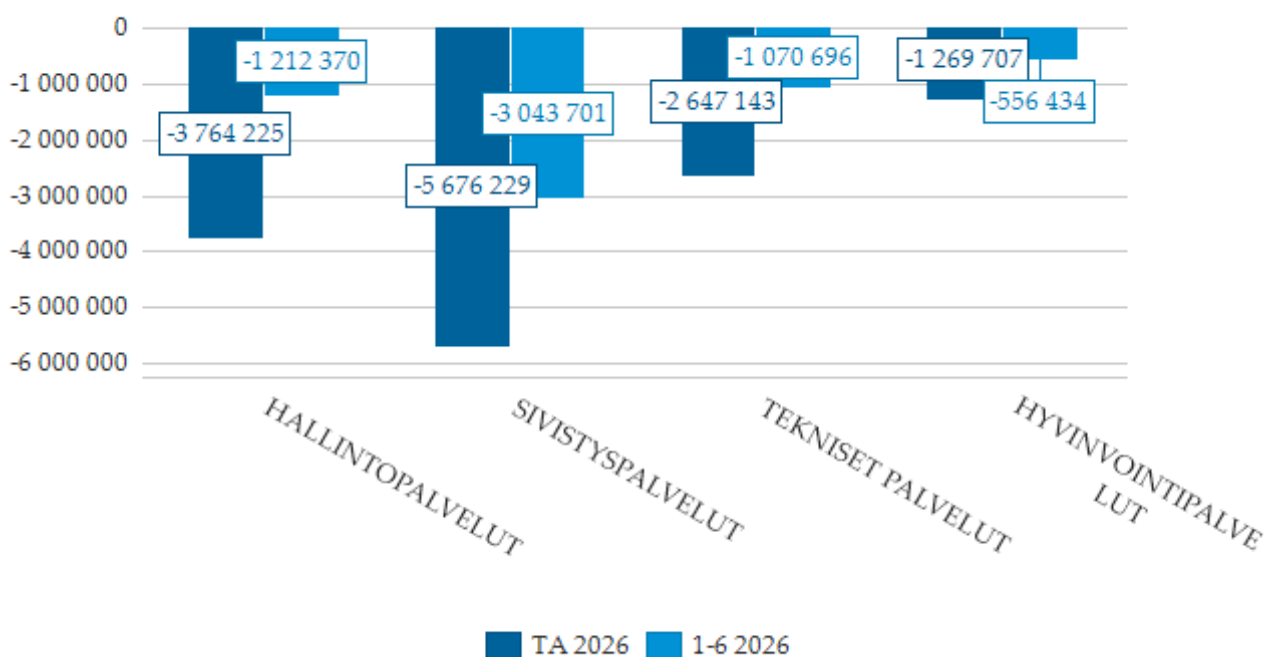

Toimintakulujakauma osastottain

Tyhjä vuosittainen

Toimintakate osastoittain

1.5. Verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja -kulut

Valmis

Vuoden 2026 osalta verotulojen ja valtionosuuksien ennusteet näyttävät tässä kohdassa vuotta toteutuvan kunnan kannalta myönteisenä. Verotulot ja valtionosuudet nousevat noin 79 000 euroa talousarvioon verrattuna.

Tällä hetkellä näyttää, että toimintatuottojen osalta talousarvio tullaan ylittämään merkittävästi. Kesäkuun lopun tilanteen mukaan ulkoiset toimintatuotot noin 1 256 000 (118,8 %) ja se ylittää koko vuoden talousarvion. Yksi suuri selvittävä tekijä on maa-alueen myynti, josta kunta tuloutti noin 288 000. Tämä ei oltu huomioitu talousarviossa.

Toimintakulujen osalta on vielä liian aikaista arvioita, pysytäänkö talousarviossa. Ulkoisten toimintakulujen toteumaprosentti on 48,5. Elokuussa on tullut maksuun työehtosopimuksen mukainen 2,27 % kiinteä palkankorotus ja lisäksi lokakuussa jaetaan työehtosopimuksen mukaiset paikalliset erät. Nämä nostavat henkilöstökulurakennetta koko loppuvuoden osalta. Toimintakate on noin -5 584 000 euroa ja se on toteutunut noin 6 % arvioitua paremmin. Tämä selittää suurelta osin ennakoitua parempi toimintatuottojen toteutuminen.

2 HALLINTO-OSASTO

Kuluneen jakson toiminnan arviointi:

Vuonna 2025 TE-toimistot lakkautettiin ja työllisyyspalveluiden järjestäminen siirtyi kunnan vastuulle. Vaalan kunnan työllisyyspalvelujen tehtävänä on kehittää ja toteuttaa työllisyyttä edistäviä toimintoja sekä tarjota lakisääteisiä palveluita työnhakija- ja työnantaja-asiakkaille. Työllisyyspalveluissa on osallistavasti kohdattu työnhakijoita ja työnantajia, tarjottu kasvokkain lähipalveluita sekä tehty yhteistyötä muiden työllisyystoimijoiden kanssa. Työtä ja sen hakijoita on kohtautettu tavoitteellisesti sekä tarjottu asiakaslähtöisiä ratkaisuja sekä työnhakijoille että työnantajille. Työnhakijoiden kanssa on tehty arviointeja ja suunnitelmia sekä tarjottu monipuolista tukea, ohjausta ja sparrausta. Tukea on tarjottu mm. työhakemusten ja CV:n laatimiseen, työkokeilupaikan tai työpaikan löytämiseen, työhaastatteluun valmistautumiseen sekä koulutusmahdollisuuksien selvittämiseen. Työhakijoille on kehitetty tekoälyvalmennus työnhauksen tueksi ja CV-valokuvausta on myös järjestetty. Työnantajille on puolestaan tarjottu neuvontaa ja käytännön tukea rekrytointiin, työkokeiluihin, työntekijän palkkaamiseen, oppisopimuskoulutukseen ja heille on järjestetty työnhakijoiden ehdokasasetteluja. Työnantajille on myös tarjottu maksutonta tekoälyvalmennusta ja autettu hyödyntämään erilaisia tukimuotoja, kuten Vaalallista Bonusta. Lisäksi on tarjottu konkreettista apua hakemusten, sopimusten sekä markkinoinnin ja mainonnan toteuttamiseen. Työllisyyspalveluista on ohjattu asiakkaita aktiivisesti työttömien terveystarkastuksiin ja työllisyyspäällikkö on toiminut eläkeselvittelyiden sekä Vaalallisen Bonuksen koordinoijana. Työkokeilumahdollisuuksia on myös järjestetty sekä osatyökykyisten rekrytointia on tuettu. Työllisyysasiantuntijat ovat toimineet aktiivisina jäseninä työllistämistä edistävässä monialaisen tuen yhteistoiminnassa. Vaalan työllisyyskatsausta on koottu säännöllisesti ja työllisyystyöryhmä on jatkanut säännöllisiä kokoontumisia. Työttömyysprosentti oli Vaalassa kesäkuun lopussa 12,9 ja Pohjois-Pohjanmaalla 13,2 %.

Elinkeinojen kehittämisen kokonaisuuden johtamisesta on vastannut kunnanjohtaja tukenaanelinkeinopäällikkö ja viestinnän asiantuntija sekä kaavoituspäällikkö. Elinkeinojen kehittämistä on tehty Vaalan kunnassa hallinto-osastolla elinkeinojen vastuualueella sekä viestinnässä ja työllistämispalveluissa, mutta myös teknisellä osastolla erityisesti maankäytön suunnittelun ja

kiinteistöjen osalta.

Elinkeinojen kehittämisen kokonaisuuden johtamisesta on vastannut kunnanjohtaja Minna Kärkkäinen. Elinkeinopäällikön tehtävä oli alkuvuonna täyttämättä 23.3.2026 saakka, jolloin tehtävässä aloitti Janne Keränen. Elinkeinojen kehittämistä on tehty tiiviissä yhteistyössä myös kaavoituspäällikkö Marianne Ojalan kanssa erityisesti maankäytön, kaavoituksen ja suurhankkeiden osalta.

Elinkeinopäällikön työn käynnistyttyä painopisteenä on ollut paikallisiin yrityksiin ja muihin elinkeinoelämän toimijoihin tutustuminen sekä suoran yhteydenpidon lisääminen. Kesäkuun alkuun mennessä erikseen kalenteroituja tapaamisia oli toteutunut 23 yhteensä 20 eri toimijan kanssa. Näistä 16 oli yrityksiä ja neljä muita elinkeinojen kehittämisen kannalta keskeisiä toimijoita. Noin kolmannes tapaamisista on käynnistynyt toimijoiden omasta yhteydenotosta ja noin kaksi kolmannesta elinkeinopäällikön aktiivisen yhteydenoton kautta. Kalenteroitujen tapaamisten lisäksi yritysten ja muiden toimijoiden kanssa on käyty keskusteluja tapahtumissa ja muissa kohtaamisissa. Yritysten vastaanotto aktiiviselle yhteydenpidolle on ollut myönteinen.

Toukokuussa järjestettiin ensimmäinen kunnan Yrittäjät koolla Vaalassa -tilaisuus, johon osallistui 19 yrittäjää. Tilaisuudessa käsiteltiin ajankohtaisia elinkeino- ja kehittämisasioita sekä tarjottiin mahdollisuus yrittäjien, kunnan ja muiden toimijoiden väliseen keskusteluun. Tilaisuus-sarjaa on tarkoitus jatkaa osallistujilta saadun palautteen pohjalta. Tavoitteena on muodostaa siitä säännöllinen kanava ajankohtaisen tiedon välittämiseen, yritysten verkostoitumiseen ja kunnan ja yritysten välisen vuoropuhelun vahvistamiseen.

Elinkeinotyön näkyvyyttä ja yrityksille suunnattua viestintää on samalla vahvistettu. Kevään aikana elinkeinotyöhön liittyen julkaistiin neljä lehtijuttua, joista kaksi oli kunnan itse tuottamia ja kaksi toimittajien tekemiä juttuja tai haastatteluja. Viestinnällä on tehty kunnan elinkeinopalveluja ja niiden yhteyshenkilöitä tunnetummiksi sekä tuotu esille Vaalan yritystoimintaa ja ajankohtaisia elinkeinoasioita.

Ensimmäisen puolivuotisjakson aikana on samalla valmisteltu elinkeinotyön jatkoa. Yritystapaamisista ja ensimmäisestä Yrittäjät koolla Vaalassa -tilaisuudesta saatua tietoa hyödynnetään tulevien toimenpiteiden suunnittelussa. Loppuvuoden teemoiksi on tunnistettu muun muassa yritysten rekrytointitarpeet, Vaalaan muuttamisen edellytykset sekä yritysten käytettävissä olevien rekrytointia tukevien palvelujen tunnettuuden lisääminen. Myös yritysten, yhdistysten ja muiden paikallisten toimijoiden yhteistyön vahvistamista jatketaan osana elinkeinotyötä.

Vaalan kunnan markkinointi- ja viestintäosastolla on vuoden 2026 ensimmäisellä puolivuotisjaksolla kirkastettu kunnan brändiä. Vaalan kunnan typografiaa ja värimaailmaa uudistettiin sekä tehtiin uusi graafinen ohjeisto. Luotiin alabrändit ja omat logot kunnan tapahtumille.

Lisäksi mainostettiin monikanavaisesti (sosiaalinen media, Tervareitti, Oulu2026-lehti, näyttömainonta, elokuvateatterimainonta) Oulu2026-tapahtumia, kuten Geopark-viikkoa, FestiVaala-viikkoa, Vaalan elokuvafestivaaleja ja Venetsialaisia.

Brändin kirkastuksen yhteydessä tehtiin myös uudet ilmoituspohjat. Vaalan kunnan viestintää tehostettiin viestinnän työtiimin kautta, jossa on viestintää tekeviä henkilöitä eri kunnan osastoilta. Työtiimin toiminnan käynnistyttyä viestinnän asiantuntijan lisäksi on nimetty muitakin henkilöitä, jotka päivittävät kunnan verkkosivuja, sosiaalisen median kanavia sekä kunnan infonäyttöjä. Lisäksi työtiimissä on tehty erilaisia sisäisiä ohjeistuksia viestintään liittyen.

FestiVaala-viikolla tehtiin myös vaikuttajavierailu, ja Susanna Ylisen sisällöt tavoittivat noin 200 000 henkilöä Instagramissa. Lisäksi ostettiin valokuvia Sami Mustoselta Vaalan eri matkailukohteista, kuten Sahanrannasta, Manamansalosta ja Lamminahosta. Myös viestinnän asiantuntija on tuottanut valokuvia, videoita ja dronекuvia FestiVaala-viikon tapahtumista.

VisitVaala-sivustolle asennettiin kävijämäärää seuraava Googlen analytiikkatyökalu 8.6.2026. Sen jälkeen sivustolla on 2.9.2026 mennessä ollut 5 800 aktiivista käyttäjää. Tässä tulee ottaa huomioon, että osa kävijöistä hylkää evästeet, eli kaikkia kävijöitä laskuri ei saa tietoonsa. Vaala.fi-sivustolla on ollut 2.9.2026 mennessä 46 000 aktiivista käyttäjää.

Vaalan kunnan sosiaalisen median päivityksillä oli Metan analytiikan mukaan 1.1.-30.6.2026 välisellä ajalla 1 863 765 näyttökertaa. Sisältö tarkoittaa kaikkia keloja, julkaisuja, tarinoita ja mainoksia ja tulos näyttää niiden kertojen määrän, kun sisältö on näkynyt näytöllä. Suosituin orgaaninen (ei-maksettu) julkaisu on tiedote Googlen ostamasta maa-alueesta Vaalasta, ja sillä on 53 761 katselua.

ICT-palveluissa on saatu valvontakameroiden asennukset valmiiksi. Asennukset koskivat pääosin kunnanvirastoa, kuntosalia, eläinlääkintähuollon rakennusta, venesatamaa ja talviuintipaikkaa. Valtuuston kokousten striimauspalvelun otettiin käyttöön alkuvuodesta.

Ict-palveluissa toteutettiin opetuspuolen tenantin eriyttäminen. Projekti tarkoittaa Vaalan kunnan opetuksen M365-ympäristön eriyttämistä omaan tenanttiin. Työssä suunniteltiin ja toteutettiin uusi Microsoft 365 -tenant, määriteltiin sen perusasetukset, palvelut (kuten Teams, Exchange ja SharePoint) sekä toteutettiin tarvittavat integraatiot ja identiteettihallinnan ratkaisut. Lisäksi projektiin kuului nykytilan kartoitus, mahdolliset migraatiot vanhasta ympäristöstä, käyttöönotto, dokumentointi sekä käyttäjien koulutus ja ohjeistus. Sama projekti jatkuu syksyllä kunnan muille toimialoille.

Ict-Palveluissa on selvitetty osana tiedonhallintaa kaikki kunnan käyttämät ohjelmistot, niihen käyttäjät / käyttäjäryhmät sekä ohjelmistojen vaikutus toisiin ohjelmiin. Työ on vielä kesken ja jatkuu vielä ainakin vuodelle 2027.

Tietohallinta on noussut yhdeksi merkittäväksi osaksi hallinto-osaston toimintaa. Tietohallintoa on toteutettu yhä säännönmukaisemmin vuoden 2026 aikana, säännölliset palaverit toteutuvat viikoittain. Tietohallintoa hoitaa tiivis asiantuntijaryhmä, jonka tehtävät ja vastuut tulee määritellä tarkemmin pikimmiten.

Vaalan kunnan markkinoinnin ja viestinnän vastuualueella on vuoden 2026 ensimmäisellä puolivuotisjaksolla kirkastettu kunnan brändiä. Vaalan kunnan typografiaa ja värimaailmaa

uudistettiin sekä tehtiin uusi graafinen ohjeisto. Luotiin alabrändit ja omat logot kunnan tapahtumille.

Lisäksi mainostettiin monikanavaisesti (sosiaalinen media, Tervareitti, Oulu2026-lehti, näyttömainonta, elokuvateatterimainonta) Oulu2026-tapahtumia, kuten Geopark-viikkoa, FestiVaala-viikkoa, Vaalan elokuvafestivaaleja ja Venetsialaisia.

Brändin kirkastuksen yhteydessä tehtiin myös uudet ilmoituspohjat. Vaalan kunnan viestintää tehostettiin viestinnän työtiimin kautta, jossa on viestintää tekeviä henkilöitä eri kunnan osastoilta. Työtiimin toiminnan käynnistyttyä viestinnän asiantuntijan lisäksi on nimetty muitakin henkilöitä, jotka päivittävät kunnan verkkosivuja, sosiaalisen median kanavia sekä kunnan infonäyttöjä. Lisäksi työtiimissä on tehty erilaisia sisäisiä ohjeistuksia viestintään liittyen.

FestiVaala-viikolla tehtiin myös vaikuttajavierailu, ja Susanna Ylisen sisällöt tavoittivat noin 200 000 henkilöä Instagramissa. Lisäksi ostettiin valokuvia Sami Mustoselta Vaalan eri matkailukohteista, kuten Sahanrannasta, Manamansalosta ja Lamminahosta. Myös viestinnän asiantuntija on tuottanut valokuvia, videoita ja dronekuvia FestiVaala-viikon tapahtumista.

VisitVaala-sivustolle asennettiin kävijämäärää seuraava Googlen analytiikkatyökalu 8.6.2026. Sen jälkeen sivustolla on 2.9.2026 mennessä ollut 5 800 aktiivista käyttäjää. Tässä tulee ottaa huomioon, että osa kävijöistä hylkää evästeet, eli kaikkia kävijöitä laskuri ei saa tietoonsa. Vaala.fi-sivustolla on ollut 2.9.2026 mennessä 46 000 aktiivista käyttäjää.

Vaalan kunnan sosiaalisen median päivityksillä oli Metan analytiikan mukaan 1.1.-30.6.2026 välisellä ajalla 1 863 765 näyttökertaa. Sisältö tarkoittaa kaikkia keloja, julkaisuja, tarinoita ja mainoksia ja tulos näyttää niiden kertojen määrän, kun sisältö on näkynyt näytöllä. Suosituin orgaaninen (ei-maksettu) julkaisu on tiedote Googlen ostamasta maa-alueesta Vaalasta, ja sillä on 53 761 katselua.

Hallinto-osastolla aloitti toukokuussa uusi tiedonhallintasihteeri. Hän on aloittanut suunnittelun vanhan kunnanviraston arkiston siirtoon uudelle virastolle. Projektiin liittyy alustavasti noin 700 hyllymetrin puhdistaminen ja siirto uudelle virastolle. Palvelu toteutetaan suurelta osin ostopalveluna.

TOIMENPIDE 2026: KUNTALAISILLE PAREMMAT JA SAAVUTETTAVAMMAT SÄHKÖISET PALVELUT. VUODEN AIKANA ARVIOIDAAN JA TARVITTAESSA OTETAAN KÄYTTÖÖN 1-5 SÄHKÖISTÄ ASIOINNIN PALVELUA.	
Valtuustokauden kärkihanke: Vakaa ja parantuva taloustilanteemme mahdollistaa ihmislähtöiset, laadukkaat ja kattavat lähi- ja digipalvelut sekä niiden kekseliään kehittämisen.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Palveluista saatu palaute ja palvelun kehittämisen pohjalta.	hallinnon suunnittelija, vastuualueiden esihenkilöt, osastojohtajat

Palautetta ei vielä ole kerätty systemaattisesti. Uusia palveluita on kuitenkin otettu jo alkuvuonna käyttöön käyttäjiltä saadun spontaanin positiivisen palautteen innoittamana.

TOIMENPIDE 2026: SUUNNITELMA SUURHANKKEIDEN HYÖTYJEN MAKSIMOIMISEKSI

Valtuustokauden kärkihanke: Virkeä, ennakkoluuloton ja uudennainen yrittäjyys tuottaa innovatiivisia palveluita ja tuotteita paitsi paikallisyhteisöllemme, myös muualle maailmaan. Kunta mahdollistaa, auttaa, opastaa ja kulkee vierellä.

Arviointimittarit	Vastuutaho
Suunnitelman työstäminen on aloitettu poikkiallinnollisessa yhteistyössä (asunto-, kaavoitus- ja elinkeinopolitiikka)	Kunnanjohtaja, yhteistyössä kaavoituspäällikkö, elinkeinojohtaja, tekninen johtaja, hallintojohtaja, hallinnon suunnittelija, tytäryhtiöiden toimitusjohtajat

Suunnitelman pohjaksi on haettu linjauksia eri päätäntätekoelimitystä. Kartoittaminen ja pohjatyon tekeminen on aktiivista.

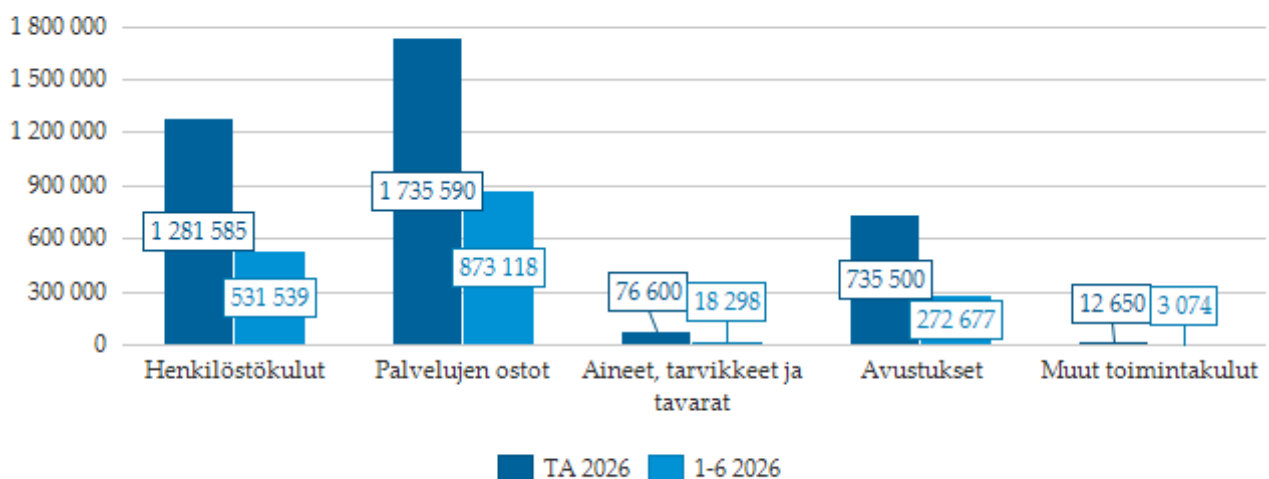
TOIMENPIDE 2026: VISITVAALA-SIVUJEN KEHITTÄMINEN PALAUTTEIDEN PERUSTEILLA TOIMIVAKSI KOKONAISUUDEKSI

Valtuustokauden kärkihanke: Ainutlaatuinen Rokua Geoparkimme vetää puoleensa yhä enemmän niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin matkailijoita ympäri vuoden.

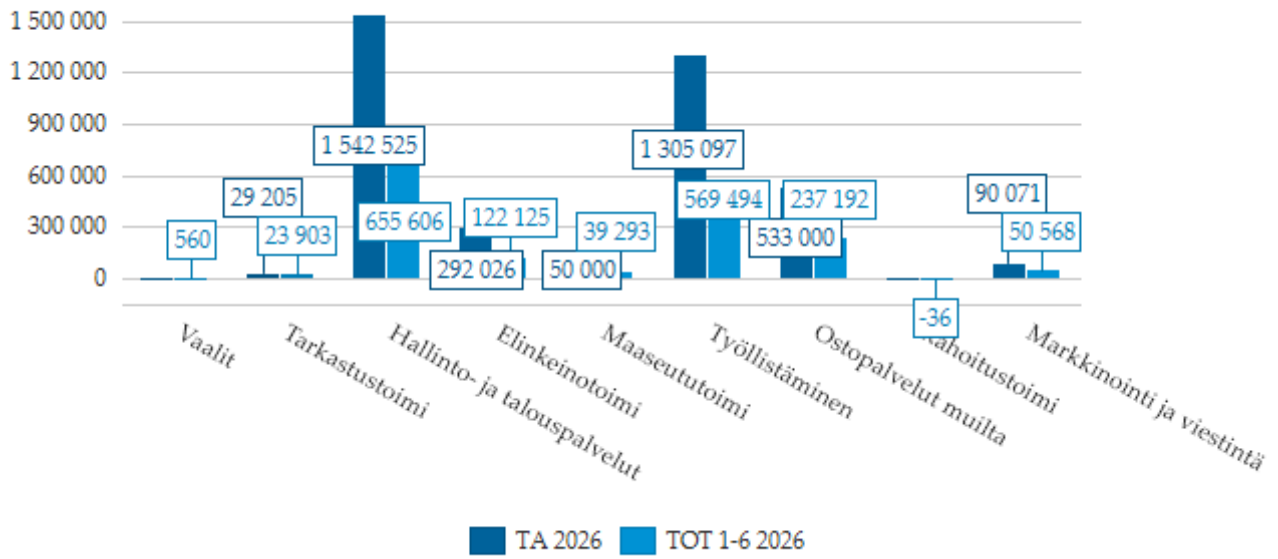
Arviointimittarit	Vastuutaho
VisitVaala-sivujen kävijämäärä ja sivuista saatu palaute	Elinkeinopäällikkö, Kunnanjohtaja, viestinnän asiantuntija, tekninen johtaja, hallinnon suunnittelija, hallintojohtaja

VisitVaalan kävijämääräseuranta saatiin aloitettua teknisten haasteiden jälkeen keväällä 2026. Pohjatietoa kävijämäärän kasvun tai laskun tulkintaan kerätään vielä loppuvuoden aikana.

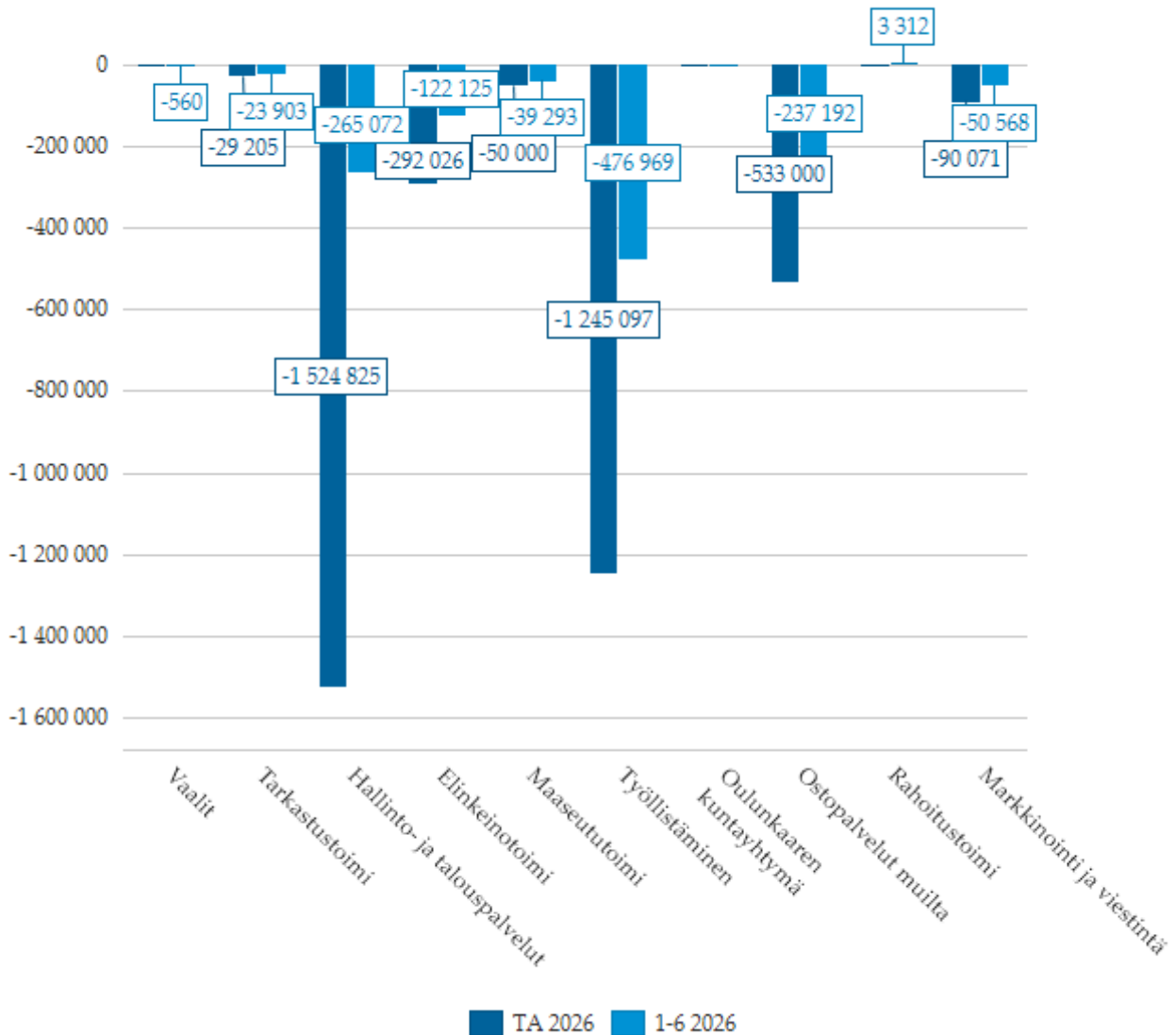
Osaston toimintakulujakauma

Toimintakulujakauma vastualueittain

Toimintakate vastualueittain

(ulkoinen + sisäinen)	TOT 1-6 2026	TA 2026	TOT % 1-6 2026	TOT 1-6 2025	Erotus 2026-2025
TOIMINTATUOTOT	486 335 €	77 700 €	625,91 %	99 917 €	386 417 €
Myyntituotot	302 €	300 €	100,75 %	3 074 €	-2 772 €
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	92 525 €	75 000 €	123,37 %	55 662 €	36 863 €
Muut toimintatuotot	393 507 €	2 400 €		41 181 €	352 326 €
TOIMINTAKULUT	-1 698 705 €	-3 841 925 €	44,21 %	-1 831 737 €	133 032 €
Henkilöstökulut	-531 539 €	-1 281 585 €	41,48 %	-488 359 €	-43 180 €
Palvelujen ostot	-873 118 €	-1 735 590 €	50,31 %	-894 255 €	21 137 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 298 €	-76 600 €	23,89 %	-42 751 €	24 453 €
Avustukset	-272 677 €	-735 500 €	37,07 %	-396 791 €	124 114 €
Muut toimintakulut	-3 074 €	-12 650 €	24,30 %	-9 581 €	6 507 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 212 370 €	-3 764 225 €	32,21 %	-1 731 820 €	519 450 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 242 249 €	10 257 305 €	41,36 %	3 716 994 €	525 255 €

3 HYVINVOINTIOSASTO

Kuluneen jakson toiminnan arviointi:

Hyvinvointiosaston vastuualueeseen kuuluvat hyvinvointipalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut (sis. Lamminahon museotoiminnan) ja kotoutumispalvelut. Vastuualueen johtajana on hyvinvointijohtaja ja muuta henkilökuntaa ovat palvelusihteeri, hyvinvointisuunnittelija, hyvinvointikoordinaattori, nuoriso-ohjaaja, apulaisnuoriso-ohjaaja, etsivä nuorisotyöntekijä ja vapaa-ajanohjaaja.

Kunnassa poikkihallinnollisesti toimiva hankekehittäjä työskentelee hyvinvointiosastolla, mutta työpanosta jaetaan eri osastojen kesken. Kirjastossa työskentelee kirjastonhoitaja, kirjastovirkailija ja kirjastoapulainen.

Kunta sai myönteisen päätöksen vuoden 2025 lopulla jättämäänsä hakemukseen nuorten työpajatoiminnan käynnistämisestä ja nuorten työpajan valmentajan rekrytointi toteutettiin loppukeväästä. Nuorten työpajan valmentaja aloittaa tehtävässään heti heinäkuun alussa.

Kokonaisuutena tammi-kesäkuussa 2026 hyvinvointiosaston toimintatuotot olivat 79 532 € (79,3 %) ja toimintakulut -635 966 € (46,4 %), josta henkilöstökulut olivat -313 716 € (51,6 %). Vuosikate oli vastaavasti kokonaisuutena -556 434 € (43,8 %).

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointiosaston perustehtävänä on vastata kunnan poikkihallinnollisesta hyvinvoinnin laaja-alaisesta edistämisestä. Hyvinvointiosaston toimintaa ohjaavat kuntastrategiaan ja kuntastrategian liitetaulukon sekä valtuustokauden laajaan hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet. Hyvinvointiosaston tavoitteena on tukea kaikenikäisten vaalalaisten hyvinvointia yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vuoden 2026 hyvinvointisuunnitelman mukaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen arviointi kuluneen puolen vuoden osalta on valtuuston esityslistan liitteenä.

Hyvinvointisuunnitelman keskeiset strategiset painopisteet ovat olleet 1. rahan riittävyys arkeen ja peruselämään, 2. mielen hyvinvointi, 3. kokonaisturvallisuuden ja turvallisuuskyvykkyyden vahvistaminen sekä 4. elintavat ja fyysinen toimintakyky.

Rahan riittäminen arkeen ja peruselämään

Kuntalaisten taloudellista hyvinvointia on tuettu monipuolisilla toimenpiteillä. Nuorten työllistymismahdollisuuksia on vahvistettu järjestämällä kesätyökoulutusta sekä jakamalla kesätyöseteleitä. Lisäksi nuorten työpajatoiminnalle on saatu myönteinen rahoituspäätös, mikä tukee nuorten työelämävalmiuksien kehittämistä ja edistää työllistymistä tai opiskelujen aloittamista. Asumisen turvaamiseksi asumisneuvonta käynnistyi uutena palveluna suunnitelman mukaisesti helmikuussa 2026. Palvelu on tavoittanut hyvin asiakkaita, mikä osoittaa tuen tar-

peen ja palvelun merkityksen kuntalaisten arjessa. Lisäksi kaikille avoimessa Olohuone-toiminnassa Kirkonkylällä on tarjottu puuroaamiainen, joka tukee yhteisöllisyyttä ja tarjoaa matalan kynnyksen apua arjen hyvinvointiin. Näillä toimenpiteillä on edistetty kuntalaisten mahdollisuuksia selviytyä arjen menoista sekä vahvistettu hyvinvointia ja osallisuutta.

Mielen hyvinvointi

Mielen hyvinvoinnin edistämiseksi on toteutettu useita toimenpiteitä eri ikäryhmille. Keväällä 2026 järjestettiin tytöille suunnattu kysely, jonka avulla kartoitettiin heidän toiveitaan ja tarpeitaan vapaa-ajan toiminnan kehittämiseksi. Kyselyn pohjalta käynnistetään syyskuussa 2026 tyttöjen oma nuokkaritoiminta. Lisäksi YAMK-opinnäytetyöhön liittyvä työpaja toteutettiin toukokuussa 2025 yhteistyössä nuorisotyön ja koulun henkilöstön kanssa.

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistamiseksi on luotu uusia mahdollisuuksia toisten kohtaamiseen. Perhekahvila-toiminta käynnistettiin yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa, ja työikäisille tarjottiin mahdollisuus kokoontua "Entisten nuorten nuokkarille". Kaikille avoin Olohuone- toiminta on jatkunut Kirkonkylän lisäksi Säräisniemellä, Veneheittossa ja Suutarinkylässä, minkä lisäksi toiminta laajeni 1/2026 alkaen Neittävän kylätalolle. Olohuoneet ovat matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja kuntalaisille tavata toisiaan. Lisäksi Mieli Balanssissa -hankkeen Vahvaxi mieli -ryhmä kokoontui huhti-toukokuussa 2026 tarjoten osallistujille tukea mielen hyvinvoinnin vahvistamiseen. Näillä toimenpiteillä on lisätty kuntalaisten mahdollisuuksia yhteisölliseen toimintaan ja hyvinvointia edistäviin kohtaamisiin.

Kokonaisturvallisuuden ja turvallisuuskyvykkyyden vahvistaminen

Kuntalaisten turvallisuutta ja turvallisuuskyvykkyyttä on pyritty vahvistamaan monipuolisilla toimenpiteillä. Huhtikuussa 2026 nuorisotilalla järjestettiin Nuorten huominen -kansallinen dialogi, jossa nuoret pääsivät keskustelemaan tulevaisuuteen liittyvistä näkemyksistään ja vaikuttamaan heitä koskeviin asioihin. Monilukutaitoa ja tiedonhankintataitoja edistävää toimintaa vahvistetaan edelleen Lukutaito eläväksi -hankkeen kautta, joka käynnistyy elokuussa 2026. Asuinympäristön turvallisuutta on parannettu laajentamalla hiekotushiekan jakelua keskustajaman lisäksi myös valituille sivukylien jakelupisteille. Häiriö- ja poikkeusoloissa toimimisen valmiuksia on vahvistettu yhteisöllisyyttä ja omatoimisuutta tukevilla toimenpiteillä. Kyläneuvoston toiminta on käynnistynyt suunnitelman mukaisesti. Paperit kuntoon- hankkeen tavoitteena on ollut vahvistaa ilman virallista henkilöllisyystodistusta olevien henkilöiden osallisuutta parantamalla henkilöllisyystodistusten saatavuutta, digiosaamista ja palveluiden saavutettavuutta. Näillä toimenpiteillä on edistetty sekä arjen turvallisuutta että kuntalaisten valmiuksia toimia muuttuvissa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Elintavat ja fyysinen toimintakyky

Kuntalaisten elintapoja ja fyysistä toimintakykyä on pyritty edistämään monipuolisilla toimenpiteillä. Ikiliikkuja-viikon yhteydessä maaliskuussa 2026 järjestettiin Kuntosalistartti-lyhytkurssi aloittelijoille. Nuorten kuntosalikokeilusta on tehty ennakkovaikutusten arviointi (EVA), jonka tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Perheiden yhteistä liikuntaa on tuettu järjestämällä Perheliikkari-toimintaa kerran kuukaudessa.

Liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia on parannettu ottamalla käyttöön Sahanrannan leikki- ja

kuntoilupaikka. Kesän aikana toteutettiin myös rantauimakoulu, joka edisti lasten ja nuorten uimataittoa sekä turvallista vesillä liikkumista. Kuntalaisten omatoimista liikkumista ja virkistystä tukemaan on hankittu kirjastokortilla lainattava vene.

Lisäksi syksyllä 2026 käynnistyvä Muutosvoima-hanke vahvistaa liikuntaneuvontaa. Hankkeessa kehitetään sekä liikuntaneuvonnan yhteisresurssimalli että uusia elintapaohjauksen toimintatapoja, joiden avulla voidaan ehkäistä palvelujen suurkäyttöä ja vähentää elintapoihin liittyvien sairauksien, kuten diabeteksen ja sydän- ja muistisairauksien, riskiä. Tavoitteena on tarjota vaikuttavaa ja yhdenmukaista ohjausta asuinpaikasta riippumatta.

Laajaa hyvinvointikertomusta ja siihen sisältyvää suunnitelmaa esiteltiin kuntalaisille uudella kunnanvirastolla osallisuusviikon yhteydessä helmikuussa 2026.

Hyvinvointijohtaja on ollut aktiivisesti mukana maakunnallisessa ja valtakunnallisessa (Terve kunta -verkoston johtoryhmä) hyvinvointityön kehittämisessä, jolloin kehittämistyötä pystyy heti huomioimaan kunnan hyvinvointityössä. Hyvinvointikoordinaattori on vastaavasti mukana elintapaohjauksen maakunnallisessa kehittämistyössä. Hyvinvointisuunnittelija toimii Pohteen koordinoimissa ehkäisevän päihdetyön verkostossa, lähisuhdeväkivallan, osallisuusverkostossa sekä ikäihmisten hyte-työn verkostossa.

Vaikuttamistoimielimistä vanhus- ja vammaisneuvosto on kokoontunut alkuvuoden aikana säännöllisesti. Samoin vapaa-ajanasukasneuvosto on pitänyt kokouksensa suunnitellusti ja kokouksissa on käsitelty Vaalan kunnan vapaa-ajanasukkaita koskevia ja muita ajankohtaisia asioita. Nuorisoneuvostossa edustajat vaihtuivat alkuvuoden aikana ja kokoukset järjestettiin suunnitellusti. Näiden lisäksi kyläneuvosto aloitti toimintansa ja kokouksia on pidetty ensimmäisellä vuosipuoliskolla kaksi neuvoston toimintasuunnitelman mukaisesti. NOP (nuorten ohjaus- ja palveluverkosto) kokoontui vuoden ensimmäisellä puoliskolla kaksi kertaa. Kehittäjäasukkaat ovat kokoontuneet kuukausittain hankekehittäjän koollekutsumana.

Liikuntapalvelut

Ikäihmisten ja erityisryhmien ohjatut kuntosalivuorot sekä Rokuan viikottaiset uintiretket jatkuivat edelleen suosittuina.

Liikuntapalveluissa kuntalaisille tarjottiin kevätkaudella sekä ulko- että sisäkävely/jumpparyhmiä, mutta ryhmät saivat vain vähän osallistujia, joten ne lopetettiin jo kokeilukertojen jälkeen. Elintapaohjausta on kuitenkin tarjottu muiden toimintojen ja tapahtumien yhteydessä. InBody-mittauksia tehtiin kolmen päivän ajan huhtikuussa ja samassa yhteydessä liikuntaneuvontaa tarjottiin sitä haluaville.

Uutena toimintana liikuntapalveluissa järjestettiin kerran kuukaudessa lapsiperheiden liikkumista edistävä perheliikkari, minkä tavoitteena on saada perheet liikkumaan ja tekemään yhdessä. Liikkari keräsi hyvät osallistujamäärät, joten toiminta jatkuu syksyllä.

FINGER-elintaparyhmä kokoontui tammikuusta toukokuun loppuun. Liikuntapalvelut oli mukana toteuttamassa aivoryhmää sekä liikuntaryhmän vetovastuu toimintamallissa oli vapaa-

ajanohjaajalla.

Liikuntapalvelut järjesti yhdessä nuorisopalveluiden kanssa Vuokatin lasketteluretken, Superpark-retken lapsille ja perheille, sekä oli mukana niin hiihtoloman liikunnallisen päiväleirin kuin kesäleirienkin suunnittelussa ja toteuttamisessa. Helmikuussa kuntalaisille järjestettiin ystävänäpäivän luistelutapahtuma, mikä keräsi kaiken ikäisiä kuntalaisia paikalle. Kesäkuun lopulla lapsille tarjottiin viitenä päivänä toteutunut rantauimakoulu Sahanrannassa sekä viime kesän tapaan ZORB-kuplapallo- lajikokeilu.

Kesäksi 2026 hankittiin myös kirjastolta kirjastokortilla maksutta lainattavissa oleva soutuvene tarvikkeineen. Soutuvene on ollut kesän aikana ahkerassa käytössä.

Nuorisopalvelut

Nuorteniltoja järjestettiin uusissa tiloissa osoitteessa: Teollisuustie 2, Vaala. Kerho ja leiritointia järjestettiin yhteistyössä 4H:n kanssa eri puitteissa.

Keväällä 2026 nuorisotilalla toimi maanantaisin perhekahvila ja entisten nuorten nuokkari, torstaisin nuorten klubi ja perjantaisin nuortenillat. Nuorten klubi pyöri alkukeväänä noin joka toinen viikko ja huhtikuusta alkaen joka viikko. Nuorten iltatoiminnoissa tarjottiin lämmintä ruokaa. Keväällä pidettiin nuorten toiveesta välipalabaaria koululla kerran kuussa. Nuorten toiminnassa huomiottiin eri teemat, juhlapyhät ja eri kulttuurit.

Tammikuussa pidettiin nuorten toiveesta 5.-6.luokkalaisille yöleiri nuorisotilalla. Hiihtolomalla toteutettiin päiväleiritointia nuorisotilalla ja sen lähiympäristössä sekä käytiin laskettelussa Vuokatissa.

Vuosittainen työelämään valmentava Ajokortti työelämään- koulutus järjestettiin yhteistyössä 4H:n kanssa helmikuussa. Kesätyösetelit jaettiin maaliskuussa. Kesätyösetelin saivat tänäkin vuonna myös 14-vuotiaat edellisen vuoden hyvien kokemusten perusteella.

Koulun päättäripäivän iltana nuorisotila oli auki pidempään. Liikkuvaa nuorisotyötä ei enää järjestetty, mutta nuorisotyö teki yhteistyötä alueella liikkuvan harvapartion kanssa. Kesän kynnyksellä käytiin nuorten kanssa Kaikkien kesäfestareilla Oulussa. Lisäksi toteutettiin nuorisotilalla taidepaja yhteistyössä Onnikka-hankeen kanssa ja käytiin Utajärvellä nuorten Beach tapahtumassa.

Kesäleiritointia järjestettiin Neittävällä Hilikkulassa luontoliikuntaleirin merkeissä. Nuortenklubi oli auki myös kesäkuussa.

Erilaisia tapahtumia kevään ja kesän aikana oli monipuolisesti, kuten esimerkiksi Vuokatin Action päivä, Piiritoiminnan esittely tilaisuus, Turvaa tenaville tapahtuma, karaokeiltoja, Kesänavauksen jatkot, Tyttöjen nuokkarikokeilu, Kepparikisat ja Perhepiknik. Lisäksi järjestettiin suosittu BodyZorb-kuplapalloilu Sahanrannassa, lasten rantatapahtuma Ryhmä Hau Meet&Greet, Miska Pressan Katti- lastenkonsertti, lasten rantadisco sekä lasten elokuvia.

Nuorisotyöntekijä ja etsivä nuorisotyöntekijä ovat osallistuneet säännöllisesti yhtenäiskoulun ja lukion oppilas-/opiskelijahuoltoryhmiin sekä NOP-verkoston (nuorten ohjaus – ja palveluverkoston) kokouksiin ja nuorisotyön aluetapaamisiin. Yhteistyötä on tehty myös poliisin harvapaution kanssa.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyöntekijä on jatkanut toimintaansa aktiivisesti ja tavoitteellisesti, tavoittaen 15–28-vuotiaita nuoria eri tavoin. Tavoittelua ja tiedottamista on tehty jalkautumalla nuorten pariin, yhteistyöverkostoissa, sosiaalisessa mediassa ja ilmoitustauluilla nuorille, heidän läheisilleen sekä yhteistyötahoille.

Yksilöasiakastyö on ollut säännöllistä. Etsivä on ollut kontaktissa 1-6/2026 aikana 16 nuoreen ja tarjonnut heille tukeaan. Yhteistyö on jatkunut 13 nuoren kanssa.

Näiden lisäksi etsivä on ollut läsnä nuorten parissa osallistumalla viikoittain säännöllisesti torstaisin Nuortenklubeihin (7.lk-28-vuotiaat) ja perjantaisin nuorteniltoihin. Etsivä on osallistunut myös maanantai-iltaisin Entisten nuorten- iltoihin, jossa alaikäraja on ollut 18-vuotta.

Etsivä on jalkautunut keskiviikkoisin koulukeskukselle ja ollut läsnä välitunneilla koulupäivien aikana sekä osallistunut opiskeluhoitajien toimintaan. Etsivä on osallistunut kunnan kuukausittaiseen työllisyystyöryhmään. Etsivä oli keväällä tarjoamassa etsivän nuorisotyön tukea (Aikalisä-toiminta) kutsuntoja edeltävään kutsuntaterveystarkastukseen osallistuville.

Etsivä teki tiivistä yhteistyötä Muhoksen ja Utajärven etsivien kanssa mm. asiakasnuorten kanssa on käyty yhdessä retkillä sekä yhteisellä Nuotta-leirillä Hyvärilän nuorisokeskuksessa, Nurmeksessa.

Kirjastopalvelut

Alkuvuoden ajan (toukokuun loppuun saakka) kirjastonhoitajalla oli sijainen hänen opintovaapaansa ajan. Helmikuusta lähtien kirjastolla on työskennellyt kirjastoapulainen kulttuurivuoden (Oulu2026) tapahtumien järjestämisen mahdollistamisessa.

Kirjastossa järjestettiin kevään aikana useita tapahtumia kirjailijavieraista äitienpäiväkonserttiin. Lisäksi kirjasto oli järjestämässä tapahtumia FestiVaala-viikolla Veturitalilla sekä Uiton makasiinissa.

Kirjastossa työskenteli alkuvuonna 3 työelämään tutustujaa ja kesäkuussa kaksi 17-vuotiasta kesäsetelinuorta.

Kirjaston lainavälinevalikoima täydentyi kesän alussa soutuveneellä. Soutuvene tarvikkeineen on lainattavissa kirjastokortilla arkinen vuorokaudeksi ja perjantaisin viikonlopun yli.

Kulttuuripalvelut

Vuoden 2026 alkupuolisko on ollut Vaalan kulttuuripalveluissa aktiivista suunnittelua, tapahtumien toteuttamista ja erityisesti Oulu2026 – Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyvää yhteistyötä ja valmistelua. Juhlavuosi on näkynyt vahvasti kulttuuripalveluiden toiminnassa ja tuonut uusia yhteistyömahdollisuuksia sekä tapahtumia alueelle.

Oulu2026-juhlavuoteen liittyvää suunnittelua on tehty tiiviissä yhteistyössä Oulujokilaakson kuntien ja toimijoiden kanssa. Oulujokilaakson kulttuuritiimi on kokoontunut säännöllisesti viikoittain, ja yhteistyössä on suunniteltu sekä toteutettu alueen yhteistä kulttuuritarjontaa. Vaalan kulttuuripalvelut ovat olleet mukana myös Oulu2026-juhlavuoden avajaisissa tammi-kuussa Pekurissa sekä kesäkuussa Oulun Rotuaarilla.

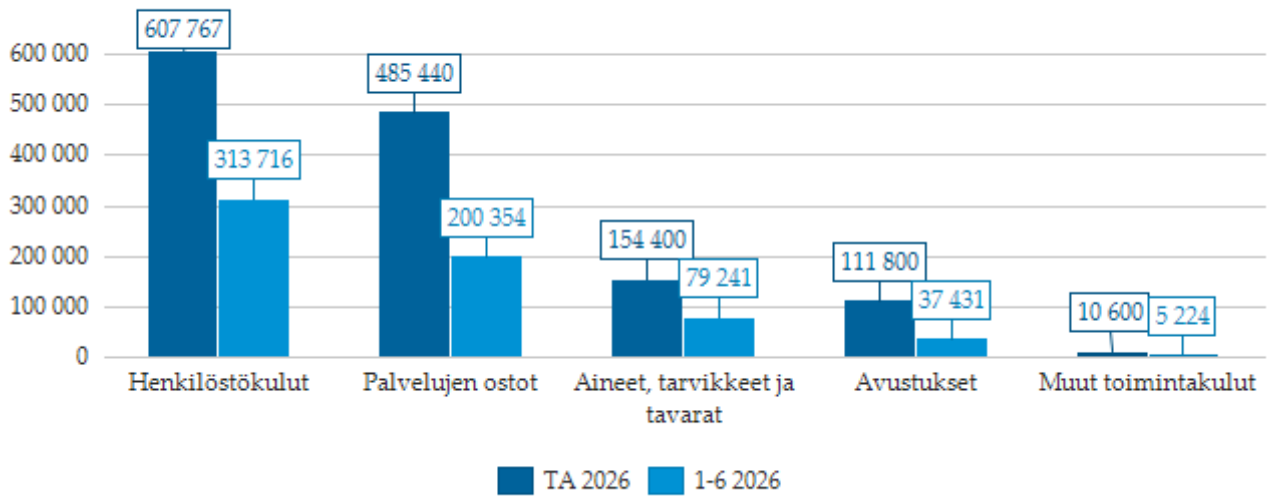
Kesäkuun lopulla järjestetty FestiVaala-viikko tarjosi jälleen monipuolista ohjelmaa kaikenikäisille kuntalaisille ja vapaa-ajanasukkeille. Tapahtumaviikon ohjelmisto tavoitti aiempaa enemmän kävijöitä ja sai osallistujilta runsaasti myönteistä palautetta. FestiVaala-viikon lisäksi kulttuuripalvelut ovat järjestäneet alkuvuoden aikana monipuolista kulttuuritoimintaa yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

Kulttuuripalveluiden toiminnassa on painotettu saavutettavuutta ja yhdenvertaista osallistumista. Tarjontaa on ollut eri-ikäisille kuntalaisille ja vapaa-ajanasukkeille, ja toiminta on ollut pääosin maksutonta osallistujille. Oulu2026-juhlavuosi on vahvistanut alueellista yhteistyötä ja tuonut Vaalan kulttuuritoimintaan uusia sisältöjä, näkyvyyttä ja mahdollisuuksia.

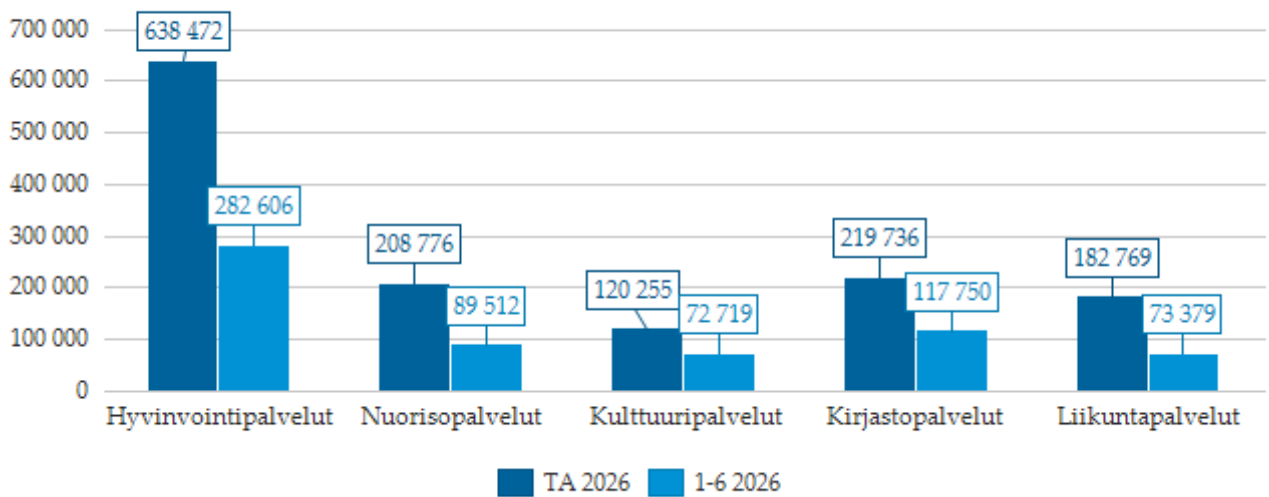
Kotoutumispalvelut

Maahanmuuttajien kotoutumistyö on alkuvuoden aikana vähentynyt kotoutuja-asiakkaiden määrän pienennyttyä. Kotoutumispalveluissa on kuitenkin jatkettu yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Hyvinvointisuunnittelija on vastannut kotoutujien neuvonnasta ja ohjauksesta sekä tukenut heitä arjen asioiden hoitamisessa, kuten palveluihin hakeutumisessa, lomakkeiden täyttämisessä ja viranomaisasioinnissa. Lisäksi asiakkaita on tuettu eri viranomaistahojen kanssa hoidettavissa asioissa, mikä on edistänyt kotoutumista, osallisuutta ja sujuvaa arkea kunnassa.

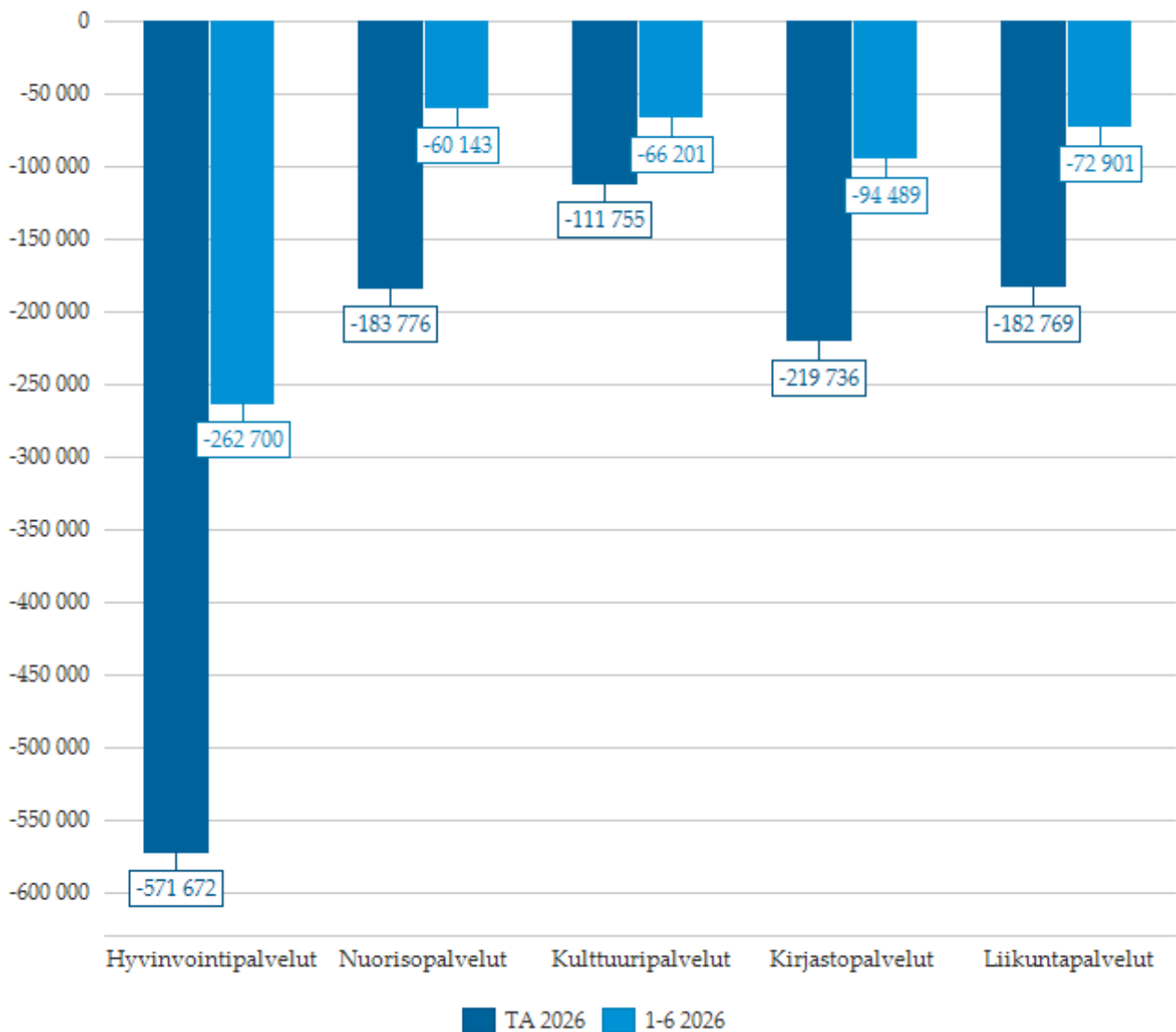
Osaston toimintakulujakauma

Toimintakulujakauma vastuualueittain

Toimintakate vastualueittain

TOIMINTATUOTOT	79 532 €	100 300 €	79,29 %	95 088 €	-15 556 €
Myyntituotot	601 €	2 500 €	24,04 %		601 €
Maksutuotot	389 €	1 500 €	25,90 %	164 €	225 €
Tuet ja avustukset	73 907 €	96 300 €	76,75 %	93 961 €	-20 054 €
Muut toimintatuotot	4 636 €			963 €	3 672 €
TOIMINTAKULUT	-635 966 €	-1 370 007 €	46,42 %	-546 204 €	-89 761 €
Henkilöstökulut	-313 716 €	-607 767 €	51,62 %	-354 040 €	40 324 €
Palvelujen ostot	-200 354 €	-485 440 €	41,27 %	-93 297 €	-107 057 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-79 241 €	-154 400 €	51,32 %	-62 737 €	-16 504 €
Avustukset	-37 431 €	-111 800 €	33,48 %	-19 068 €	-18 364 €
Muut toimintakulut	-5 224 €	-10 600 €	49,28 %	-17 062 €	11 838 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-556 434 €	-1 269 707 €	43,82 %	-451 116 €	-105 317 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-570 278 €	-1 303 047 €	43,76 %	-467 890 €	-102 388 €

4 SIVISTYSOSASTO

Kuluneen jakson toiminnan arviointi:

Toimialue sisältää seuraavat vastuualueet: sivistysosaston hallinnon, perusopetuksen (Vaaian yhtenäiskoulu), lukion, aikuisopetuksen (Oulujärven kansalaisopisto) sekä varhaiskasvatuksen. Musiikinopetusta tarjotaan kansalaisopistossa taiteen perusopetuksena ja Kainuun konservatoriossa.

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen tarjoamalla laadukkaita varhaiskasvatus ja koulutuspäalvelut. Toiminta järjestetään nykyaikaisissa, monikäyttöisissä ja terveellisissä tiloissa, joissa tilojen käyttöaste on mahdollisimman korkea. Sivistyspalvelut lisää osaltaan kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä ns. kolmannen sektorin, kuten mm. paikallisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lukiokoulutuksen säilyminen paikkakunnalla on elinvoimaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeää ja opiskelijoiden rekrytointiin panostetaan. Kansalaisopiston palvelut näkyvät arjessa keskeisenä hyvinvointia lisäävänä palveluna kuntalaisille.

Vuoden 2026 ensimmäisen puolikkaan toiminta on sujunut koko sivistystoimessa suunnitellusti.

Varhaiskasvatuksessa on ollut käytännössä kaikki paikat täynnä ja henkilöstön riittävyys suhteessa lapsiryhmien kokoon on ollut lain mitoituksen mukainen. Maahanmuuttajien (ukrainalaiset) perheiden lapsien varhaiskasvatukseen osallistuminen kasvoi alkuvuodesta. Alle 3-vuotiaiden ryhmässä aloitti kevään aikana alle vuoden ikäisiä lapsia.

Perusopetuksessa oppilasmäärä on vakiintunut nyt noin 180 oppilaan tasolle. Ukrainasta tulleen perheiden lapset ovat olleet mukana kevätlukukaudella 2026 opetuksessa ja heille on tarjottu S2-kieltä. Kerhotoimintaa on tarjottu joustavan koulupäivän toimintamallilla.

Lukiossa opiskelijamäärä on kevään ajan ollut noin 40 ja kevään ylioppilaskirjoituksista valmistui viisi uutta ylioppilasta. Lukion kansainvälisyystoiminta on onnistunut suunnitellusti.

Kansalaisopisto on toiminut opintosuunnitelman mukaisesti kevätkauden, jolloin opistossa on toteutunut 60 kurssia, joihin osallistui 435 opiskelijaa.

TOIMENPIDE 2026: HENKILÖSTÖN REKRYTOINNIN ONNISTUMINEN, KOULUTUKSEN MAHDOLLISTAMINEN JA AMMATTITAITOISEN HENKILÖKUNNAN VARMISTAMINEN.

Valtuustokauden kärkihanke: Positiivisen ja valmentavan johtamisen opeilla johdettu Vaala on tunnettu hyvänä, luotettavana ja houkuttelevana työnantajana.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Henkilöstön pätevyys Koulutusten määrä	Päiväkodin johtaja
Henkilöstö on ammattitaitosta ja koulutettua. Varhaiskasvatuksen rekrytoinnit ovat olleet onnistuneita.	

TOIMENPIDE 2026: KANSALAIPOISTO TARJOAA MONIPUOLISESTI LIIKUNTA- JA KULTTUURIHARRASTUKSIA VAKITUISILLE JA VAPAA-AJAN ASUKKAILLE.	
Valtuustokauden kärkihanke: Panostamme vahvasti asukkaidemme ja vierailijoidemme liikunta- ja kulttuuriharrastusten ja -elämysten edistämiseen sekä omaleimaisiin tapahtumiin.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Kurssien määrä Kurssilaisten määrä Kurssilaisten palaute	Sivistysjohtaja
Kevätkaudella 2026 opiston kursseille osallistui 435 henkilöä, yhteensä 60 kurssia toteutui. Alkuperäisen suunnitelman mukaisia kursseja jäi toteutumatta tai keskeytyi 15 kappaletta.	

TOIMENPIDE 2026: KOULUN KERHOTOIMINTA ON MONIPUOLISTA JA ERITYISESTI LIIKUNTAA HUOMIOIVA.	
Valtuustokauden kärkihanke: Panostamme vahvasti asukkaidemme ja vierailijoidemme liikunta- ja kulttuuriharrastusten ja -elämysten edistämiseen sekä omaleimaisiin tapahtumiin.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Kerhojen monipuolisuus Kerhojen määrä	Sivistysjohtaja
Koulu on järjestänyt viittä erilaista kerhoa ja hyvinvointiosasto kahta.	

TOIMENPIDE 2026: LASTEN JA NUORTEN ÄÄNI KUULUU PÄÄTÖKSENTEOSSA, OPPILAS- JA OPISKELIJAKUNTATOIMINTA ON VIREÄÄ.	
Valtuustokauden kärkihanke: Olemme helposti lähestyttäviä ja edistämme erilaisia lähidemokratian ja osallisuuden muotoja.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Oppilas- ja opiskelijakunnan kokoontumisten määrä Osallistujien aktiivisuus	Sivistysjohtaja
Oppilaskunta kokoontui kevään 2026 aikana 7 kertaa. Arviolta noin 80% oppilaskunnan hallituksesta osallistui kokouksiin.	
Opiskelijakunta kokoontui kevään aikana 6 kertaa. Opiskelijakunnan kokouksiin on osallistunut 80-90% hallituksen jäsenistä.	

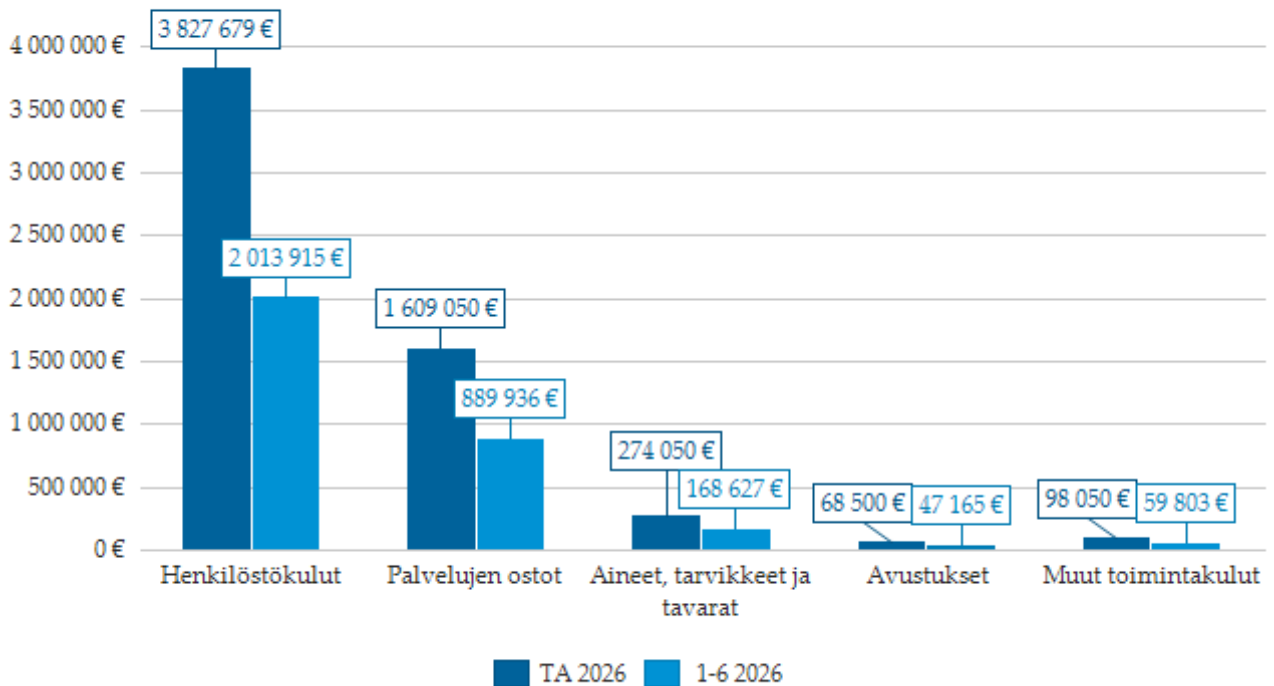
TOIMENPIDE 2026: LUKION OPISKELIJOIDEN KURSSEIHIN SISÄLLYTETÄÄN PAIKALLISTUNTEMUSTA JA TUTUSTUMIS- JA OPINTOMATKOJA JÄRJESTETÄÄN ROKUA GEOPARK ALUEELLE SEKÄ MUIHIN OMAN KUNNAN KOHTEISIIN.	
Valtuustokauden kärkihanke: Ainutlaatuinen Rokua Geoparkimme vetää puoleensa yhä enemmän niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin matkailijoita ympäri vuoden.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Järjetettyjen matkojen määrä	Sivistysjohtaja
Kevään 2026 aikana ei toteutunut matkoja.	

TOIMENPIDE 2026: MONIPUOLINEN JA PEDAGOGISESTI PERUSTELTU VERKKOJEN JA LAITTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN KANSAINVÄLITYYSTOIMINNASSA.	
Valtuustokauden kärkihanke: Nopeat ja kattavat liikenne- ja tietoliikenneyhteydet mahdollistavat yhteyden koko maailmaan, eikä elämä Vaalassa vaadi kompromisseja tai sisällä muttia.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Laitteiden määrä Yhteyksien toimivuus	Sivistysjohtaja
Käytössä on hyvä ja riittävä määrä laitteita opintojen ja yhteyksien toteuttamiseen. Opetuspuolella on kannettavia tietokoneita 197, keskusyksiköitä 9, Ipadeja 87, Chromebookeja 138 ja älytauluja 36. Verkkojen toimivuus on kattava. Vaalassa jaossa kouluilla mm Opetus, Domain, Oppilaite, Vieraat verkko, ns Harmaa-verkko, Abitti-verkko, Abitti2-verkko, IOT-verkko, sekä näiden lisäksi vielä lisäksi erilaisia rakennusautomaatioon, kameravalvontaan ja muihin ei varsinaisesti opetuspuolelle liittyviä verkkoja. Kaikkien verkkojen nopeus on tuo 1Gbps oletuksena, paitsi Vieraat-verkon, ja määrätuille rakennusautomaatiopuolen verkoille pitää laitekohtaisesti rajoittaa nopeuksia esim 100Mbps.	

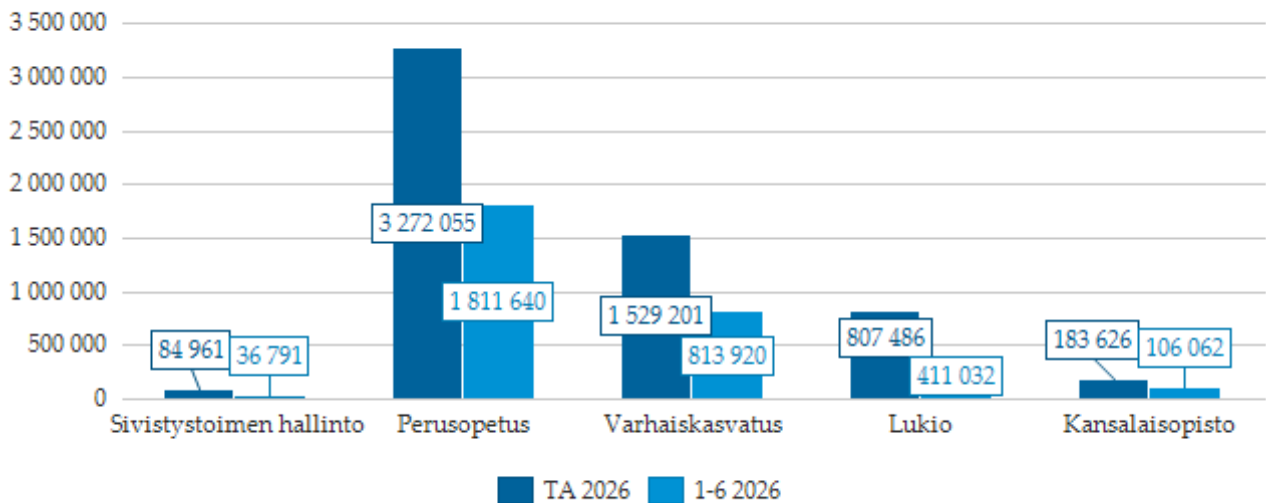
TOIMENPIDE 2026: VARHAISKASVATUS ON MAKSUTONTA, RYHMÄT TOIMIVAT AMMATTITAITOISEN HENKILÖSTÖN VETÄMINÄ, HENKILÖSTÖÄ ON RIITTÄVÄSTI.	
Valtuustokauden kärkihanke: Vaalassa on maksuton, laadukas ja yksilöllinen kasvupolku varhaiskasvatuksesta lukioon.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Henkilöstön määrä Henkilöstön pätevyys	Päiväkodin johtaja
Varhaiskasvatus on maksutonta ja ryhmät toimivat ammattitaitoisella henkilöstöllä. Henkilöstöä on riittävästi ja huomioi vuorohoidon järjestämisen tarvittaessa 24/7.	

Kulujen jakautuminen

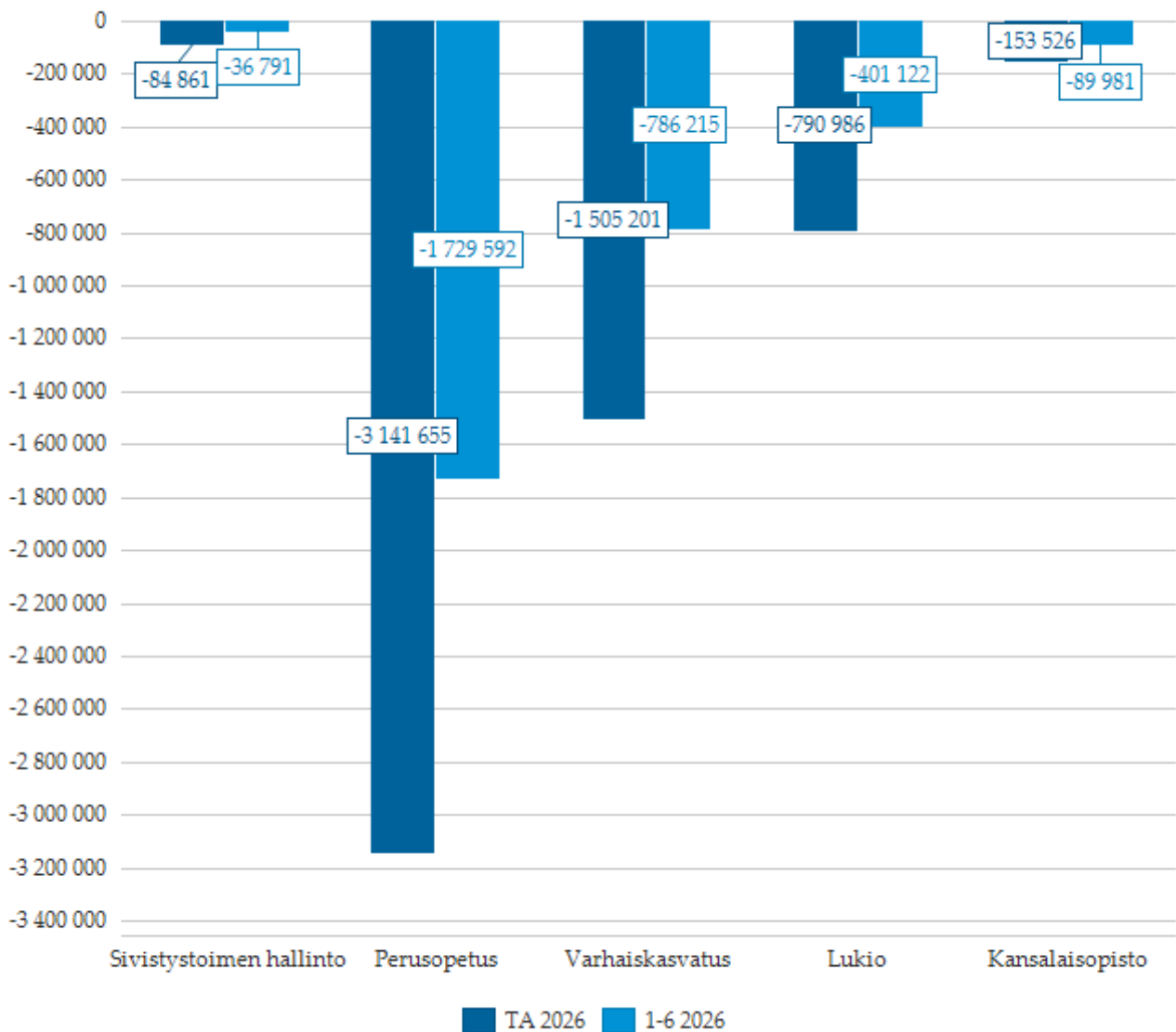
Tyhjä vuosittainen

Toimintakulujakauma vastuualueittain

Toimintakate vastualueittain

TOIMINTATUOTOT	135 745 €	201 100 €	67,50 %	87 484 €	48 261 €
Myyntituotot	53 660 €	128 800 €	41,66 %	27 426 €	26 235 €
Maksutuotot	43 852 €	54 500 €	80,46 %	30 754 €	13 098 €
Tuet ja avustukset	32 322 €	8 000 €	404,03 %	24 252 €	8 070 €
Muut toimintatuotot	5 910 €	9 800 €	60,31 %	5 053 €	857 €
TOIMINTAKULUT	-3 179 446 €	-5 877 329 €	54,10 %	-3 067 042 €	-112 404 €
Henkilöstökulut	-2 013 915 €	-3 827 679 €	52,61 %	-1 989 560 €	-24 355 €
Palvelujen ostot	-889 936 €	-1 609 050 €	55,31 %	-866 436 €	-23 500 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-168 627 €	-274 050 €	61,53 %	-121 138 €	-47 489 €
Avustukset	-47 165 €	-68 500 €	68,85 %	-36 952 €	-10 213 €
Muut toimintakulut	-59 803 €	-98 050 €	60,99 %	-52 956 €	-6 847 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 043 701 €	-5 676 229 €	53,62 %	-2 979 558 €	-64 143 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 134 803 €	-5 904 769 €	53,09 %	-3 094 524 €	-40 279 €

5 TEKNINEN OSASTO

Kuluneen jakson toiminnan arviointi:

Toimialue sisältää seuraavat vastuualueet: teknisen osaston hallinto, ravitsemus- ja siivouspalvelut, rakentaminen ja kunnossapito, viranomaispalvelut, asuntopalvelut. Investoinnit jakautuvat vastuualueittain.

Tavoite:

Digitalisaation ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksien hyödyntäminen. Palveluprosessit käydään läpi, kuvataan ja tehdään jouheviksi. Vaalan taajaman julkisivu on viihtyisä. Koulurakennukset ovat hyvässä ja terveellisessä kunnossa. Retkeilyreitistö palvelee vapaa-aikaa ja matkailua. Vaalan kunnan elintarvikkeiden hankinnoissa lähiruuan osuus pysyy samana tai kasvaa. Hankintaosaamisen parantaminen yrityksissä, kunnassa ja Cloudia-järjestelmä on tehokkaassa käytössä. EU-hankerahoitusta hyödynnetään tehokkaasti. Asiakkaat mukana suunnittelemassa palveluja.

Katsaus:

Teknisen toimialueen ensimmäinen puolivuotiskausi on onnistunut pääosin suunnitellusti. Toimintakulujen merkittävin poikkeama toimintakatteessa on yksityisteiden peruskorjausavustusten toteutumattomuus ja kunnossapidon poikkeama arvioidusta.

Merkittävin poikkeama investointien osalta tuli hyvinvointialue Pohteen ratkaisusta siirtää edelleen uuden terveysaseman rakentamisen tilaohjelman suunnittelu, siirtyen syyskaudelle. Matkailun osalta Oulujärven Lomakylän alueelle solmittiin vuokrasopimus kesäkaudelle ja tavoitteena jatkaa pitkäaikaisella vuokrasopimuksella kauden jälkeen. Oulujärven vapaa-aikakeskuksessa vaunualueen yrittäjä aloitti sopimuksen mukaisia investointeja vuokra-alueella. Suvirannan matkailualueelle neuvottelut jatkuivat uuden yrittäjän löytymiseksi ja tehtiin osin valmistelevia toimenpiteitä.

Tapahtumien osalta valmisteltiin kesätapahtumia mm. Beach Volley lentopalloturnauksen, Lastentapahtumaa BKP-viikonlopulle, Happy Beach -asfalttisprint rallin luvituksena, Valentin Vaala elokuvafestivaalit.

Esteetön Sahanranta -hanke käynnistettiin hankerahoittajan kanssa pidetyllä palaverilla, käytännön toimien jakautuen vuosille 2024-2026.

Kaavoituksessa tuulivoimahankkeet ovat olleet suuressa roolissa, mutta myös kunnan omat kaavahankkeet ovat edenneet. Sote-keskuksen asemakaava sai lainvoiman ja Uiton alueen asemakaava eteni hyväksymiskäsittelyyn. Länsirannan rantaosayleiskaavan luonnos eteni nähtäville. Keväällä kunnanvaltuustolle esiteltiin uusi kaavoituskatsaus. Uusia kaava-aloitteita on käsitelty ja suunnitteilla, mm. Vaalan Kolmioksi kutsuttu yritysalue sekä asuntotuotannon tarpeisiin keskittyvä Vaalanlammen alue. Maapoliittisen ohjelman laatiminen etenee konsultin avustuksella, työ jatkuu syksyllä. Maankäytön ja kaavoituksen koulutuksiin on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan. Maaliskuussa päättäjille järjestettiin kaavoitusseminaari. Toiminta on ollut pääosin tavoitteiden mukaista, joskin hankkeiden aikataulutusta on jouduttu arvioimaan tilanteiden mukaisesti.

Rakennusvalvonnan osalta jatkettiin toimenpiteitä, joissa rakennusluokituksen, huoneisto-osoitteiden ja valtakunnallisten pysyvien huoneistotunnuksien kiinteistörekisterin rakennuskannan ajantasaisuus sekä osoiterekisterit laitetaan kuntoon. Lisäksi Vaalan taajaman asemakaava-alueen kiinteistöjen rajojen tarkistukseen ja muutostarpeisiin tehtiin asiantuntijapalvelusopimus, jolla saadaan kesän aikana kartoitettua toimenpidetarpeet seuraaville toimintavuosille. Rakennuslupa-aineiston paperisen arkiston digitointia jatkettiin pysyväisarkistoon saattamisessa. Maanrakennuslain vuodelle 2025 siirtynyt ja voimaan tuleva uudistus huomioitiin pyynnöstä kaavoituksen ja rakennusvalvonnan toimissa lausunnonantojen muodossa. Käsiteltyjen rakentamislupapäätösten määrä on laskenut vuoden 2025 alusta muuttuneen uuden rakentamislain myötä. Lupamäärät vuosina 2026-2024 vaihtelevat seuraavasti: 2026, 43 kpl (heinäkuun loppuun saakka) käsittelyssä 10 kpl, arvio vuoden loppuun saakka yht. 70 kpl, vuosi 2025, 66 kpl ja vuosi 2024, 122 kpl (sisältäen rakennus-,toimenpide-ja ilmoitusluvat). Lupatulot (7/2026) 65 500 euroa (arvio vuoden loppuun saakka 110 000 euroa). Lupatulot 2025/ 29 900 euroa, 2024/ 56 000 euroa. Vuonna 2026 uusia omakotitaloja 0 kpl, vapaa-ajan asuntoja 5 kpl, käytötarkoituksen muutoksia vapaa-ajan asunnosta pysyväksi asunnoksi 5 kpl, sähkövarastoja 6 kpl, aurinkoenergian sijoituslupia 2 kpl ja tuulivoima 0 kpl.

Maankäytön ja kaavoituksen osalta kunnan kaavoittajan työtehtävissä pääpaino oli Vaalan lammen asemakaavan muutos asuinkäyttöiseksi, maakuntakaavan lausuntojen valmistelussa, eri vaiheissa olevien kaavojen käsittelyssä, uusien kaava-aloitteiden läpiviemisessä, maapoliittisen ohjelman läpiviemisessä, sekä osallistumista erilaisiin elinkeinoja vahvistaviin selvitystöihin. Asiantuntijapalveluita oli käytössä pääosin Oulujärven länsirannan osayleiskaavan, Vaalan lammen ja uuden maanlajitusalueen asemakaavoituksessa. Maankäytön yksikön yhteistyö Muhoksen ja Utajärven kunnan kanssa jatkui kaavoittajien välisellä yhteydenpidolla, joskin henkilöiden poislähdöt heikensivät tilannetta.

Talonrakennuksessa kiinteistöissä tehtiin talousarvioon sisällytettyjä ja kiinteistöstrategian mukaisia toimia: 1. eläinlääkintätilojen rakentamisen valmiusaste oli 90%, 2. katettu jääkaukalo oli luistelukäytössä alkuvuodesta ja viimeistelytyönä oli alkukesälle pohjien oikaisu, jäädytysputkien asennus, reuna-alueiden bitumityöt, hiekkatekonurmen asennus. Omana työnä rakennettiin halliin uusi pukukoppi. 3. uuden kunnanviraston tilaohjelman laatiminen, kilpailutus ja urakoitsijan valinta, sekä rakennuspaikalta vanhan rakennuksen purku, 4. soteaseman rakentamisen suunnittelu tilaohjelmaksi hyvinvointialueen kanssa ei edennyt viranhaltijatyönä, johon tuen uusien valtiohallinnon Pohteelle esittämien säästöpainneiden takia. Merkittävimmät äkilliset korjaustarpeet rakennuksiin tuli koulukeskukseen ja sauhalliin katto- ja runkorakenteiden osalta, joihin laadittiin korjaussuunnitelmat kesäkauden korjauksille. Koulun korjaukset tehdään korjaussuunnitelman mukaan omien kirvesmiesten toimesta, sahan kattorakenteet korjaa urakoitsija. Kiinteistöjen ja tonttien osalta neuvotteluissa oli muutamia rakennuksia ja vuokra-alueita, joista osa johti kaupanvahvistukseen tai vuokrasopimukseen. Säräisniemen sataman laitureita uusittiin ennen veneilykauden alkua. Kesäkuun puolella alettiin valmistautua kesän tapahtumien järjestämiseen.

Maanrakennuksessa avustettavilla yksityistiekunnilla oli 20 %:n omavastuu. Tienhoidon kustannukset kohdistuivat pääosin vakinaisen asutuksen ulospääsyteihin ja talvikunnossapitoon. Määrärahan määrää, muutostarpeita ja omavastuuta tarkasteltiin nimetyssä työryhmässä alkuvuoden aikana ja jatketaan loppuvuodesta, tavoitteena päättää mahdolliset muutokset vuodelle

2025. Peruskorjausavustuksia, ei tiekunnat alkuvuodesta hakeneet arvioidusti, johtuen ELY:n leikkauksista yksityisteiden avustusmäärärahoissa. Katujen ja kevyen liikenteen väylien korjausinvestoinnit kilpailutettiin kesäkautta varten.

Retkeilyreitti osin hankerahoitteinen Vaala-Rokua 22 km avattiin keväällä käyttöön. Muutoin reiteillä tehtiin talviylläpitoa, kausihuollon toimenpiteitä, opastuksia ja pienempiä korjauksia. Satamien osalta: Aittoniemen venesatamaan asennettiin betoninen veneluiska ja muotoiltiin satamaan menevää tietä, Kiloniemen kylkilaiturin kunnostus, Rytölähdén laiturin kunnostus, Vaalan vanha satamalaiturin kunnostus, Ruununtörmän sataman lastauslaiturin uusiminen ja tuloväylän ruoppaus, Poukamonskankaan venelaiturin kunnostus ja Jylhämän yläpuolen laiturin kunnostus.

Uimarannat: Ruununtörmällä ja Martinlahdessa kasvuston poistoa karhitsemisella kaksi kertaa.

Puistoalueiden raivauksia ja siistimisiä loppukeväästä. Vesistöjen kesäkauden leväseurantaa tarkkailupisteissä kerran viikossa.

Metsätaloudessa metsänhoitoon sisällytettiin harvennushakkuita noin 10 hehtaarin määrää.

TOIMENPIDE 2025: LAADIMME RAKENNUSJÄRJESTYKSEN UUDEN ALUEIDENKÄYTTÖLAIN MUKAISESTI, MAAPOLIITTINEN OHJELMA VALMISTUU JA PÄIVITETÄÄN KUNNAN HALLINTOSÄÄNTÖÄ TARVITTAESSA.

Valtuustokauden kärkihanke: Moderni maaseutuidylli

Arviointimittarit	Vastuutaho
Valmistumisaste	Tekninen johtaja, Kaavoittaja, Kunnanjohtaja

Tavoite osittain saavutettu ja osa vielä työnalla.

TOIMENPIDE 2025: OLEMME AKTIIVINEN TOIMIIJA UUSIUTUVAN ENERGIAN KAAVOITUSTYÖSSÄ JA UUSIEN INVESTOINTIEN MAHDOLLISTAMISEKSI.

Valtuustokauden kärkihanke: Vaalimme ja hyödynnämme kestävästi ainutlaatuisen luontomme monimuotoisuutta – meillä sijaitsee maamme keskeisin uusiutuvan ja vihreän energian klusteri.

Arviointimittarit	Vastuutaho
Uusiutuvien energioiden kaavoitusmäärä	Tekninen johtaja, Kaavoittaja, Kunnanjohtaja

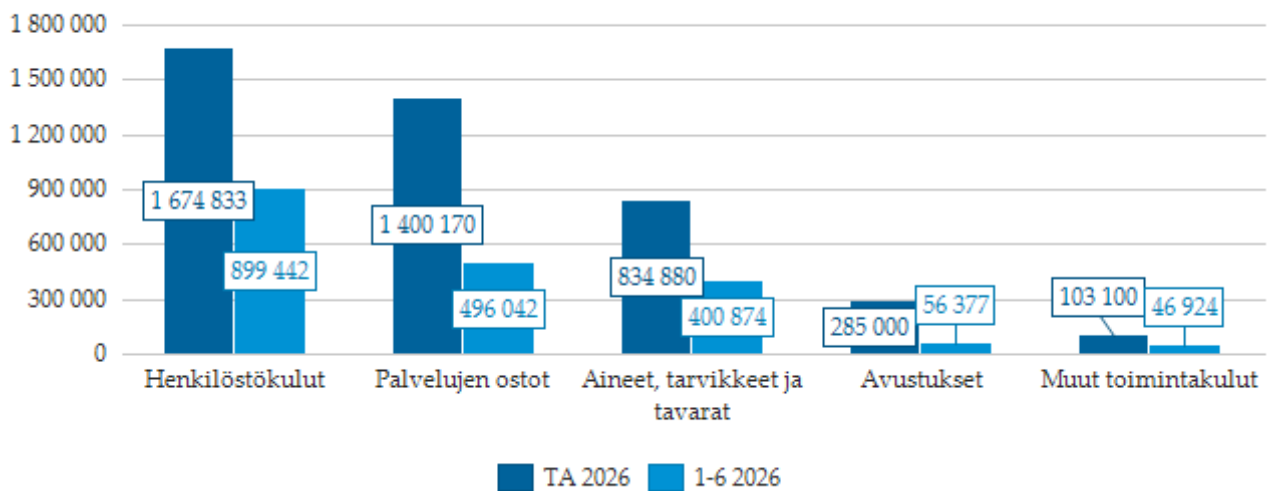
Kaavoituspäällikkö ja kunnanjohtaja ovat tehneet eri toimijoiden kanssa tiivistä yhteistyötä asioiden edistämiseksi.

TOIMENPIDE 2025: PERUSTAMME ELINympäristötyöryhmän VUODEN ALUSTA.

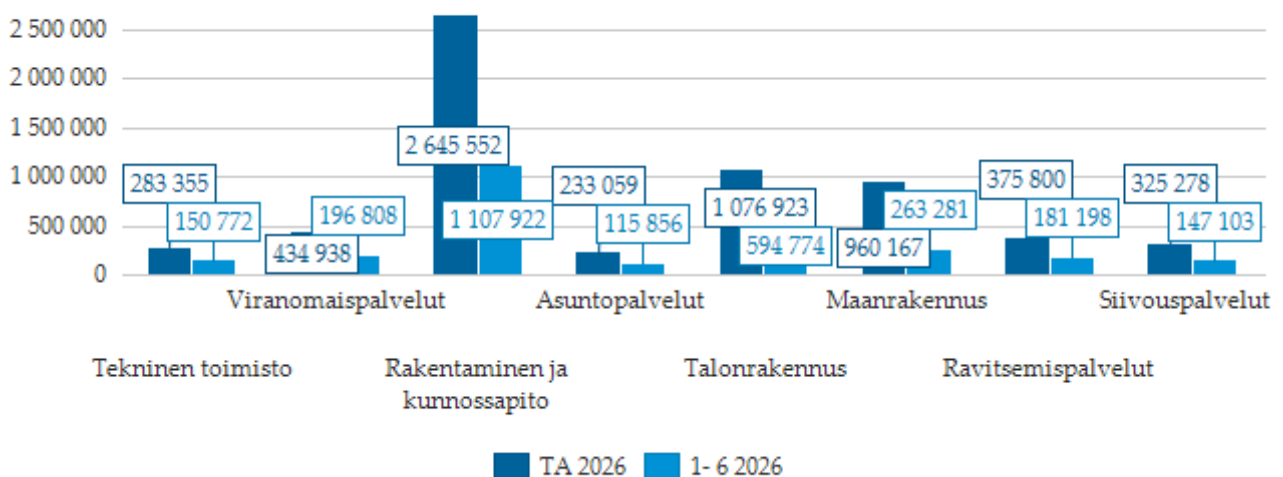
Valtuustokauden kärkihanke: Olemme maalaisromanttinen lomaidylli 365 päivää vuodessa – modernin maaseutuympeiristomme rauhaa ja kauneutta kehitetaan viihtyisyys ja vastuullisuus edella.

Arviointimittarit	Vastuutaho
Elinymparistoyontekijoiden tyosuhteet	Tekninen johtaja, Hallintojohtaja, Kunnanjohtaja, Ymparistoyonjohtaja
Tyoryhma perustettu ja toiminta kaynnistynyt.	

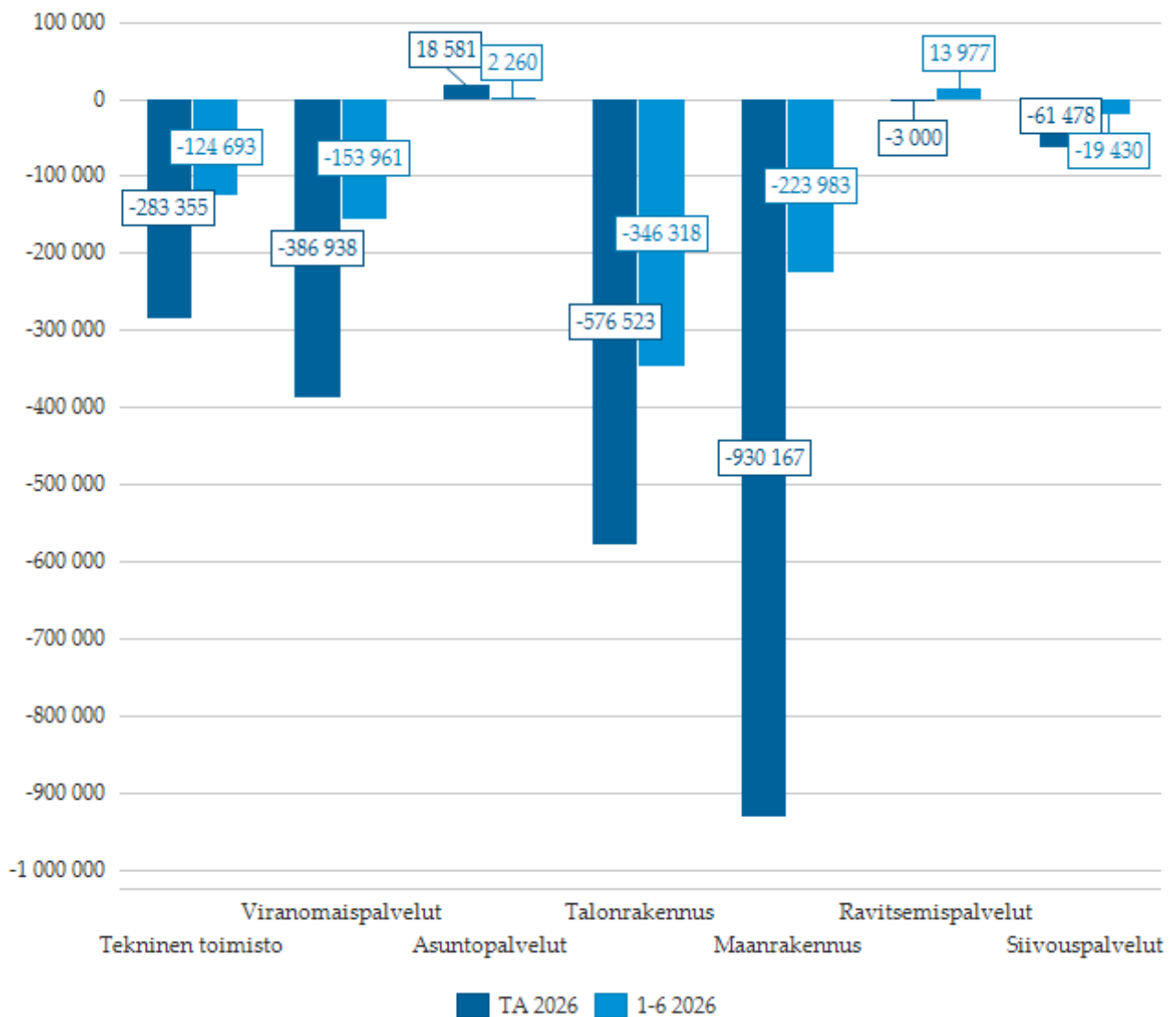
Osaston toimintakulujakauma

Toimintakulujakauma vastuualueittain

Toimintakate vastuualueittan

TOIMINTATUOTOT	828 962 €	1 650 840 €	50,21 %	773 507 €	55 455 €
Myyntituotot	476 851 €	1 014 540 €	47,00 %	448 293 €	28 559 €
Maksutuotot	57 866 €	58 000 €	99,77 %	30 960 €	26 906 €
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	294 245 €	578 300 €	50,88 %	294 255 €	-10 €
TOIMINTAKULUT	-1 899 658 €	-4 297 983 €	44,20 %	-1 788 885 €	-110 773 €
Henkilöstökulut	-899 442 €	-1 674 833 €	53,70 %	-735 200 €	-164 242 €
Palvelujen ostot	-496 042 €	-1 400 170 €	35,43 %	-543 661 €	47 619 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400 874 €	-834 880 €	48,02 %	-340 210 €	-60 664 €
Avustukset	-56 377 €	-285 000 €	19,78 %	-101 398 €	45 022 €
Muut toimintakulut	-46 924 €	-103 100 €	45,51 %	-68 416 €	21 492 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 070 696 €	-2 647 143 €	40,45 %	-1 015 378 €	-55 318 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 279 146 €	-3 158 563 €	40,50 %	-1 231 100 €	-48 046 €

7 TYTÄRYHTEISÖT

Toiminnan ja talouden raportointi

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot (Kuntalaki 116§).

Osavuosikatsaukset annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Ne laaditaan kunnanhallituksen antamien ohjeiden ja määräämien aikataulujen mukaisesti vähintään kolme kertaa vuodessa.

Tytäryhteisöjen on toimitettava osavuosikatsausjaksolta ja tilinpäätöksen yhteydessä seuraavat raportit:

- talousarvion toteutuminen tuloslaskelman muodossa
- osavuosikatsauksen yhteydessä arvio talousarvion toteutumisesta vuositasonalla
- selvitys rahoitusasemasta/ sijoitustoiminnasta
- selvitys vuositavoitteiden toteutumisesta ja toteutusvaiheesta
- lähiajan merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset tapahtumat, sekä niihin liittyvät riskit

Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kirjanpitolain ja osakeyhtiölain säännösten mukaisesti. Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohtolle. Tytäryhtiön on annettava konsernijohtoon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

7.1 Kiinteistö Oy Vaalan Niska

Liikevaihto oli 2 142,34 €€ suurempi kuin vuosi sitten. Käyttöaste vuoden 2026 jaksolla 1-6 on ollut

86,34 %, kun se on ollut 88,61 % vuonna 2025 koko vuotena. Tulospoikkeama edelliseen vuoteen

selittyy sillä, että vuonna 2025 Vaalan kunta avusti KOY Vaalan Niskaa 123 374,30 € arvosta.

Vuosi 2026	1-6 / 2026
Liikevaihto	659 775,13
Rahoitustuotot ja -kulut	63 506,75
Tulos	-114 739,75

Selvityksiä talouteen:

Talouden tulos painuu miinukselle johtuen alkuvuoden aikana tehdyistä useasta huoneistore-

monteista ja materiaalihankinnoista. Korjauksiin on käytetty ensimmäisen puolen vuoden aikana 95 442,77 €. Huoneistojen korjauksella pyritään nostamaan huoneistojen käyttöastetta ennen kaikkea säilytettävissä kohteissa. Henkilöstökulut ovat olleet suuremmat kuin edellisenä vuonna, koska remonttitöissä on ollut kaksi henkilöä ja asumisneuvoja on ollut palkattuna KOY Vaalan Niskalle. Hyvinvointiosasto ostaa ko. palvelun, niin nettohenkilöstökulut eivät ole kohonneet merkittävästi.

Uudiskohteen korkokulut ovat olleet maltillisemmat, koska euribor -korko on laskenut. Vuoden 2026 aikana alkoi Kuntarahoituksen lainan lyhennys. Toukokuun maksuerä oli suuruudeltaan 72 727,00 €. Marraskuussa on samankokoisen lainan lyhennys. Kokonaisuudessaan lainoja lyhennettiin ensimmäisellä vuosipuoliskolla 123 619,54 €.

Henkilöstössä on tapahtunut iso muutos alkuvuodesta. Isännöitsijä / toimitusjohtaja Sanna Kuisma siirtyi toisen työnantajan palvelukseen kevään aikana. Toimistonhoitaja on hoitanut sijaisena isännöitsijän tehtäviä kolmen kuukauden ajan. Uudeksi isännöitsijäksi KOY Niskan hallitus valitsi huhtikuun lopussa Esa Karjalaisen (IAT). Karjalainen aloitti tehtävässään 29.6.2026. Toukokuun alkupuolella isännöitsijäharjoittelija aloitti harjoittelujakson, joka kestää syyskuun loppuun saakka.

Olenneisia asioita kaudella 1-6/2026:

Höylääjäntie 2 uudiskohteeseen on tehty 2-vuotistarkastus ja urakoitsijat korjaavat havaitut puutteet elokuun 2026 loppuun mennessä.

Huoneistoremontteja tehdään omana työnä. Tavoitteena hillitä kustannuksia. Remontteja on tehtyseuraaviin kohteisiin:

Välitie 7 A 4, Vesitornintie 1 C 8, Vesitornintie 1 D 12, Höylääjäntie 1 B 9.

7.2 Vaalan Vesi ja Lämpö Oy

Vaalan Vesi ja Lämpö Oy on kunnan 100 % omistama osakeyhtiö, jonka toimialana on puhdas- ja jätevesipalvelut sekä kaukolämpötoiminta.

Liikevaihto on noin 171 000 € suurempi kuin vuosi sitten. Kaukolämmön alkuvuoden myynti on ollut n.122 000 € suurempi kuin v. 2025, mutta kesäkuun 2025 laskutus n. 35 000 € puuttuu tuloslaskelmasta, oikaistuna n. 87 000 € suurempi. Vesipuolella liikevaihto on n. 49 000€ suurempi kuin v. 2025.

Talousnäköymä on jo parempi kuin vuosi sitten. Hintoja jouduttiin korottamaan 1.9.2025, jotta talous saatiin pysymään positiivisena. Isoja investointeja on tulossa. Kaukolämpöpuolella lämpökapasiteetin nosto ja samoin vesipuolella ottokapasiteetin nosto (datakeskukset) sekä jätevedenpuhdistamon saneeraus syövät satoja tuhansia euroja. Muutaman vuoden päästä lainakanta helpottaa, mutta uutta lainaa on otettava em. investointeihin.

Kylmä alkutalvi näkyy kaukolämmön myynnissä positiivisena ja tulos on parempi kuin aiemmin. Vesipuolen tulos ei ole kovin hyvä, toki parempi kuin edellisvuonna ja positiivinen.

Vuosi, 1-6kk	2026	2025
Liikevaihto	933 747,36€	762 331,48€
Tulos	61 698,94€	-29 574,21€

Selvityksiä talouteen:

Kaukolämpöpuolella tammi-toukokuun myynti on ollut 874MWh enemmän kuin v.2025. Laitokset ovat toimineet hyvin koko talven. Tulos on positiivinen.

Turpeen käyttö on ollut alkuvuonna pienempää edellisvuoteen verrattuna ja valmisteveroa ei ole maksettu. Öljyä ja pellettiä on ostettu alkuvuodesta. Turpeen hinta on noussut myös vuoden aikana.

Vesipuolella talous on parempi kuin v.2025. Tulos johtuu vesilaskutuksesta, joka tehdään kahden kuukauden välein sekä korotetuista hinnoista.

Veden- ja jäteveden myynti on myös hieman kasvanut. Vankilan tulo taajamaan lisäsi kulutusta, mutta vastaavasti väheni Pelsolla.

INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 1-6/2026

Hallinto-osasto			
Maa- ja vesialueet (900001)			
Menot	-20 000	-200 000	10 %
Tulot			
Netto	-20 000	-200 000	10 %
Kiinteistöjen myynti (900002)			
Menot			
Tulot	18 319		
Netto	18 319		

Taulukko: Hallinto-osasto investoinneittain

Menot	-20 000	-200 000	10 %
Tulot	18 319	0	0 %
Netto	-1 681	-200 000	1 %

Taulukko: Hallinto-osasto yhteenveto

Sivistysosasto			
Sivistyksen kalusto (900100)			
Menot	-9 649	-20 000	48 %
Tulot			
Netto	-9 649	-20 000	48 %

Taulukko: Sivistysosasto investoinneittain

Menot	-9 649	-20 000	48 %
Tulot	0	0	0 %
Netto	-9 649	-20 000	48 %

Taulukko: Sivistysosasto investoinnit yhteenveto

Tekninen osasto			
Apaja (900073)			
Menot	-3 232	-30 000	11 %
Tulot			
Netto	-3 232	-30 000	11 %
Tekniikan kalusto ent. konekesk.kalusto (900150)			
Menot	-67 707	-125 000	54 %
Tulot			
Netto	-67 707	-125 000	54 %
Koulukeskus (900216)			
Menot	-688	-150 000	0 %
Tulot			
Netto	-688	-150 000	0 %

Veturitallin kunnostus (900266)			
Menot	-65 764	-50 000	132 %
Tulot		15 000	
Netto	-65 764	-35 000	188 %
Uusi kunnanvirasto (900269)			
Menot	-93 017	-150 000	62 %
Tulot			
Netto	-93 017	-150 000	62 %
Kaavateiden rakentaminen/Vaala (900401)			
Menot	-9 366	-420 000	2 %
Tulot			
Netto	-9 366	-420 000	2 %
Ampumarata (900414)			
Menot	-4 200	-200 000	2 %
Tulot		150 000	
Netto	-4 200	-50 000	8 %
Retkeilyreitit (900419)			
Menot		-15 000	
Tulot			
Netto		-15 000	
Yleiset alueet (900423)			
Menot		-20 000	
Tulot			
Netto		-20 000	
Torialue (900424)			
Menot		-135 000	
Tulot		60 000	
Netto		-75 000	
Sahanrannan kehittämisinvestoinnit (900425)			
Menot	-113 527	-200 000	57 %
Tulot	125 308	140 000	90 %
Netto	11 781	-60 000	-20 %
Satamat (900432)			
Menot	-180 017	-120 000	150 %
Tulot			
Netto	-180 017	-120 000	150 %
Kiloniemen kalasatama (900433)			
Menot		-10 000	
Tulot			
Netto		-10 000	
Kaava-alueen vesi ja viemäri (900610)			
Menot		-10 000	
Tulot			
Netto		-10 000	

Taulukko: Tekninen osasto investoinneittain

Menot	-537 519	-1 635 000	33 %
Tulot	125 308	365 000	34 %
Netto	-412 211	-1 270 000	32 %

Taulukko: Tekninen osasto investoinnit yhteenveto

--	--	--	--

Taulukko: Hyvinvointiosasto investoinneittain

Menot	0	0	0 %
Tulot	0	0	0 %

Netto	0	0	0 %
-------	---	---	-----

Taulukko: Hyvinvointiosasto investoinnit yhteenveto

Menot	-567 168	-1 855 000	31 %
Tulot	143 627	365 000	39 %
Netto	-423 542	-1 490 000	28 %

Taulukko: Vaalan kunta investoinnit yhteenveto